Príloha č. 6:

Primerané posúdenie – štúdia Natura 2000

Primerané posúdenie vplyvu plánovaného projektu "Strategický park Šurany" na sústavu Natura 2000

podľa Metodiky hodnotenia významnosti vplyvov plánov a projektov na územia sústavy Natura 2000 v Slovenskej republike (ŠOP SR 2023)



GEObotany
ALL ABOUT NATURE

Mgr. Mária Šibíková PhD.
RNDr. Jozef Šibík PhD.
Mgr. Michal Baláž PhD.
Mgr. Peter Mikloš PhD.
Mgr. Juraj Nechaj
Mgr. Marek Semelbauer PhD.
Mgr. Karolína Sobeková PhD.

Spracované pre:
MH Invest s.r.o, 22. 5. 2024

Obsah

1	Úvod	3
2	Vyhodnotenie podkladov pre primerané hodnotenie	4
2.1	Dokumentácia k projeku	4
2.2	Identifikácia dotknutých území	6
3	Postup vypracovania primeraného hodnotenia	7
4	Informácie o projekte	11
5	Identifikácia dotknutých území sústavy Natura 2000	12
6	Hodnotenie vplyvov na dotknuté územia sústavy Natura 2000	28
6.1	Identifikácia dotknutých predmetov ochrany	28
6.2	Vyhodnotenie vplyvov na predmety ochrany	46
6.3	Vyhodnotenie možných kumulatívnych vplyvov	62
7	Vyhodnotenie vplyvov projektu na integritu územia sústavy Natura 2000	65
8	Návrh zmierňujúcich opatrení	66
9	Záver	69
10	Použité zdroje údajov	69

1 ÚVOD

Pre identifikáciu a zhodnotenie vplyvu navrhovanej činnosti je potrebné mať k dispozícii dostatok kvalitných údajov o druhoch a biotopoch, ktoré sú predmetmi ochrany v dotknutých územiach sústavy Natura 2000. Rovnako podstatné sú podrobné podklady o pláne alebo projekte, aby ho bolo možné čo najpresnejšie lokalizovať, identifikovať všetky vplyvy a stanoviť prípadné straty alebo poškodenie biotopov alebo druhov. To vyžaduje úzku spoluprácu a konzultácie s odbornou organizáciou ochrany prírody, s odborníkmi (špecialistami), ale i s obstarávateľom plánu alebo navrhovateľom projektu prípadne so spracovateľmi projektovej dokumentácie. Posúdenie zahŕňa najmä získavanie existujúcich údajov, doplnenie chýbajúcich informácií terénnymi prieskumami a konzultácie s odborníkmi. Na základe získaných informácií sa hodnotí vplyv na integritu územia sústavy Natura 2000 z hľadiska cieľov jeho ochrany. Súčasťou primeraného posúdenia je vždy vyhodnotenie kumulatívnych vplyvov a ak je to vhodné, aj navrhnutie zmierňujúcich opatrení.

Navrhovanou činnosťou je „Šurany Industrial Park", konkrétne zabezpečenie prípravy územia vhodného na umiestnenie nových investícií v oblasti priemyselnej výroby, služieb, výskumu a vývoja. Príprava parku predstavuje základný predpoklad pre prilákanie nových investícií v regióne. Svojou rozlohou bude predstavovať jeden z najväčších priemyselných parkov v lokalite západného Slovenska. Hlavným zámerom je vybudovať nový strategický priemyselný park pre umiestnenie viacerých významných investorov.

Všetky parcely, ktoré sú súčasťou strategického parku sú v súčasnosti definované podľa evidencie katastra nehnuteľností ako orná pôda, trvale trávnatý porast, lesný pozemok, ostatná plocha, vodná plocha, zastavané plochy a nádvoria s umiestnením pozemkov mimo zastavaného územia mesta Šurany. Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky ako príslušné ministerstvo podľa § 7 ods. 1 zákona č. 371/2021 Z. z. o významných investíciách, v zmysle bodu C.2. uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 389/2022 z 8. júna 2022, vydalo osvedčenie č. 40676/2022-4270-71620 o významnej investícii, ktorého súčasťou sú všetky pozemky na ktorých je plánovaný strategický park a ktoré boli predmetom posudzovania.



Obr. 1. Pohľad na záujmové územie

2 VYHODNOTENIE PODKLADOV PRE PRIMERANÉ HODNOTENIE

2.1 DOKUMENTÁCIA K PROJEKTU

Ako podklad pre posúdenie vplyvov na sústavu Natura 2000 bola použitá projektová dokumentácia poskytnutá MH Invest s.r.o. a vypracovaný zámer "Strategický park Šurany" podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (EKOCONSULT-enviro 2024), akustická a rozptylová štúdia (Valeron 2024) a výkresová dokumentácia dodaná zadávateľom, ďalej len „projektová dokumentácia". Ako základ pre primerané posúdenie boli použité výsledky prieskumov územia z roku 2024, ako aj údaje z vedeckej literatúry a databáz.

Všetky uvedené podklady boli dostupné v dostatočnej podrobnosti a úplnosti pre potreby objektívneho primeraného hodnotenia. V predloženom primeranom posúdení nebolo cieľom detailne opísať technické a technologické riešenia navrhovaného strategického parku, to bolo a bude predmetom iných dokumentácií (napr. dokumentácia pre zisťovacie konanie, dokumentácia pre územné rozhodnutie a pod.). Zároveň pokladáme za dôležité pre komplexnosť hodnotenia vplyvov uviesť podrobné výsledky prieskumov (resp. monitoringov), na základe ktorých bolo možné vykonať samotné hodnotenie vplyvov na dotknuté predmety ochrany. Vykonané prieskumy spolu so spracovanou projektovou dokumentáciou považujeme za dostatočné pre identifikáciu a vyhodnotenie vplyvov na sústavu Natura 2000. Literatúra potrebná pre samotné hodnotenie vplyvov a literatúra o dotknutých územiach sústavy NATURA 2000 je uvedená v kap. 10 Použitá literatúra.

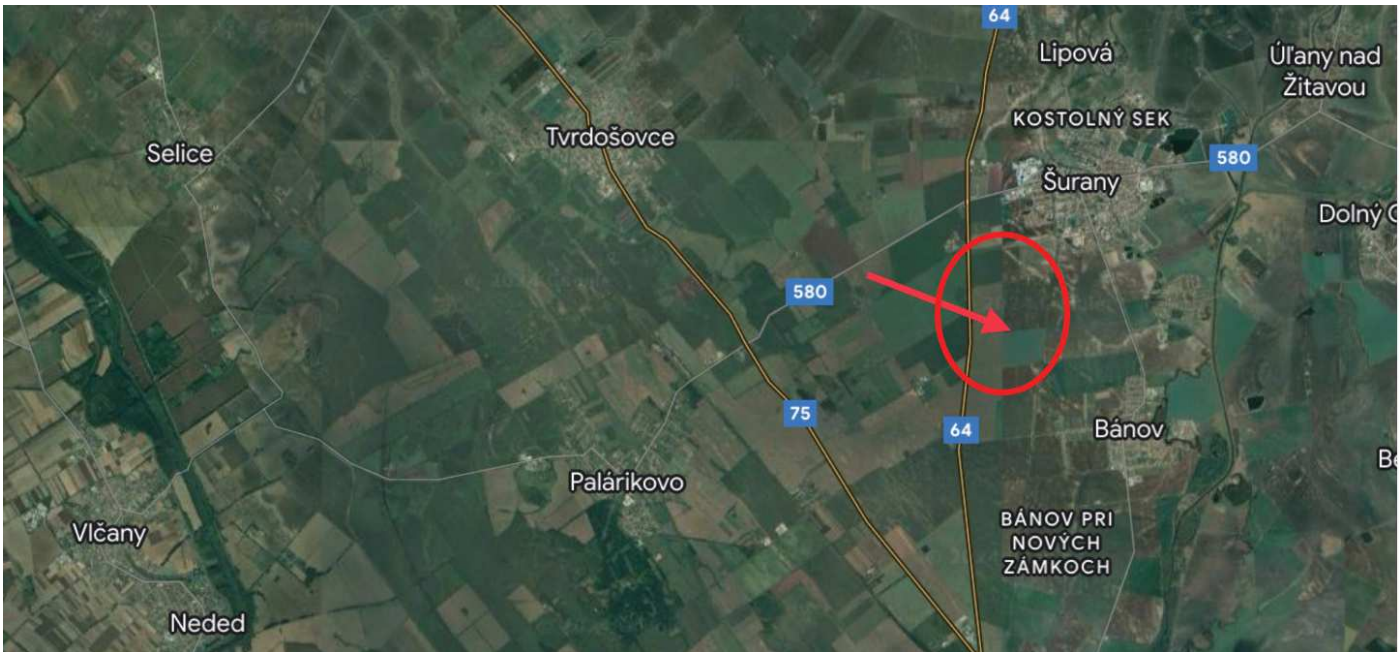

Obr. 2. Umiestnenie navrhovanej činnosti

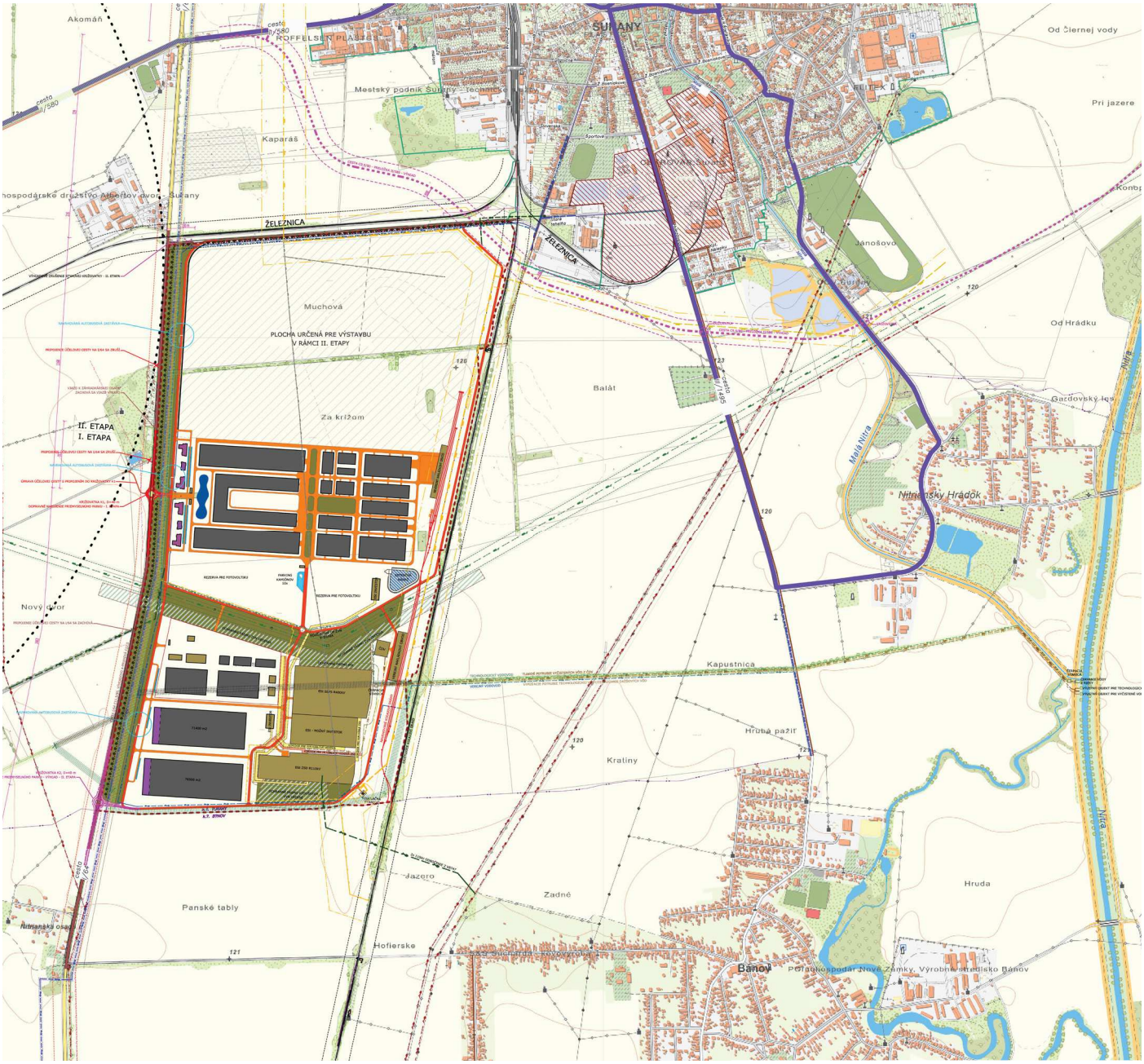

Obr. 3. Plánované objekty v areáli a súvisiaca infraštruktúra

LEGENDA:

- OBJEKTY VÝROBNÉ A SKLADOVÉ
- OBJEKTY ADMINISTRATÍVNE
- OBJEKTY SO ZMIEŠANOU FUNKCIOU ADMINISTRATÍVY A PRECHODNÉHO UBYTOVANIA
- OBJEKTY TECHNICKEJ A PREVÁDZKOVEJ INFRAŠTRUKTÚRY
- PLOCHY TECHNICKEJ A PREVÁDZKOVEJ INFRAŠTRUKTÚRY
- EXISTUJÚCA CESTNÁ KOMUNIKÁCIA I/64
- EXISTUJÚCA CESTNÁ KOMUNIKÁCIA II/580
- NAVRHOVANÉ ÚPRAVY NA CESTNEJ KOMUNIKÁCII I/64
- NAVRHOVANÁ CESTNÁ KOMUNIKÁCIA M10/40
- NAVRHOVANÉ VNÚTROAREÁLOVÉ KOMUNIKÁCIE
- NAVRHOVANÉ PLOCHY PARKOVÍSK
- NAVRHOVANÉ CYKLOCHODNÍKY
- NAVRHOVANÉ PEŠIE TRASY
- NAVRHOVANÉ VODNÉ PLOCHY STÁLE/PREMENLIVÉ
- NAVRHOVANÉ PLOCHY TRVALÉHO TRÁVNEHO PORASTU
- NAVRHOVANÁ IZOLAČNÁ ZELEŇ
- TRASA BIOKORIDORU V ZMYSLE PLATNEJ ÚPN
- NAVRHOVANÁ ZMENA TRASY BIOKORIDORU V RIEŠENOM ÚZEMÍ
- EXISTUJÚCE KOEJAJOVÉ DRÁHY
- NAVRHOVANÉ KOEJAJOVÉ DRÁHY

- EXISTUJÚCE VEDENIE 400 kV NADZEMNÉ
- OBJEKTY TECHNICKEJ A PREVÁDZKOVEJ INFRAŠTRUKTÚRY
- PLOCHY TECHNICKEJ A PREVÁDZKOVEJ INFRAŠTRUKTÚRY
- OCHRANNÉ PÁSMO PRE ROZŠÍRENIE VEDENÍ 400 kV NADZEMNÝCH
- KORIDOR PRE ULOŽENIE KÁBLOV VEDENIA 110 kV PODZEMNÉHO
- KORIDOR PRE ULOŽENIE KÁBLOV VEDENIA 22 kV PODZEMNÉHO

2.2 INFORMÁCIE O ÚZEMIACH NATURA 2000 A CHRÁNENÝCH ÚZEMIACH

Natura 2000 je najväčšou sústavou chránených území na svete a jej cieľom je prispievať k zabezpečeniu biologickej rôznorodosti v Európskej únii prostredníctvom ochrany prirodzených biotopov a druhov divokej fauny a flóry. Právny rámec upravuje Smernica Rady 92/43/EHS. Natura 2000 zahŕňa osobitne chránené územia označené krajinami EÚ podľa tejto smernice, tzv. územia európskeho významu. Zahŕňa aj osobitné chránené územia klasifikované podľa smernice o vtákoch, tzv. chránené vtáčie územia (smernica 2009/147/ES).

Plocha plánovaného strategického parku sa nachádza na území s 1. stupňom ochrany. Južne a východne od záujmového územia sa nachádza **SKCHVU005 Dolné Považie, SKUEV0094 Veľký les, SKUEV0084 Zátoň, SKUEV Šurianske slaniská a SKUEV0097 Palárikovské lúky**. Pri spracovaní primeraného hodnotenia boli využité informácie z Programu starostlivosti o Chránené vtáčie územie Dolné Považie (ŠOP SR 2015), dokumenty "Ciele ochrany" pre uvedené SKUEV a vedecká literatúra a databázy citované v zozname literatúry.

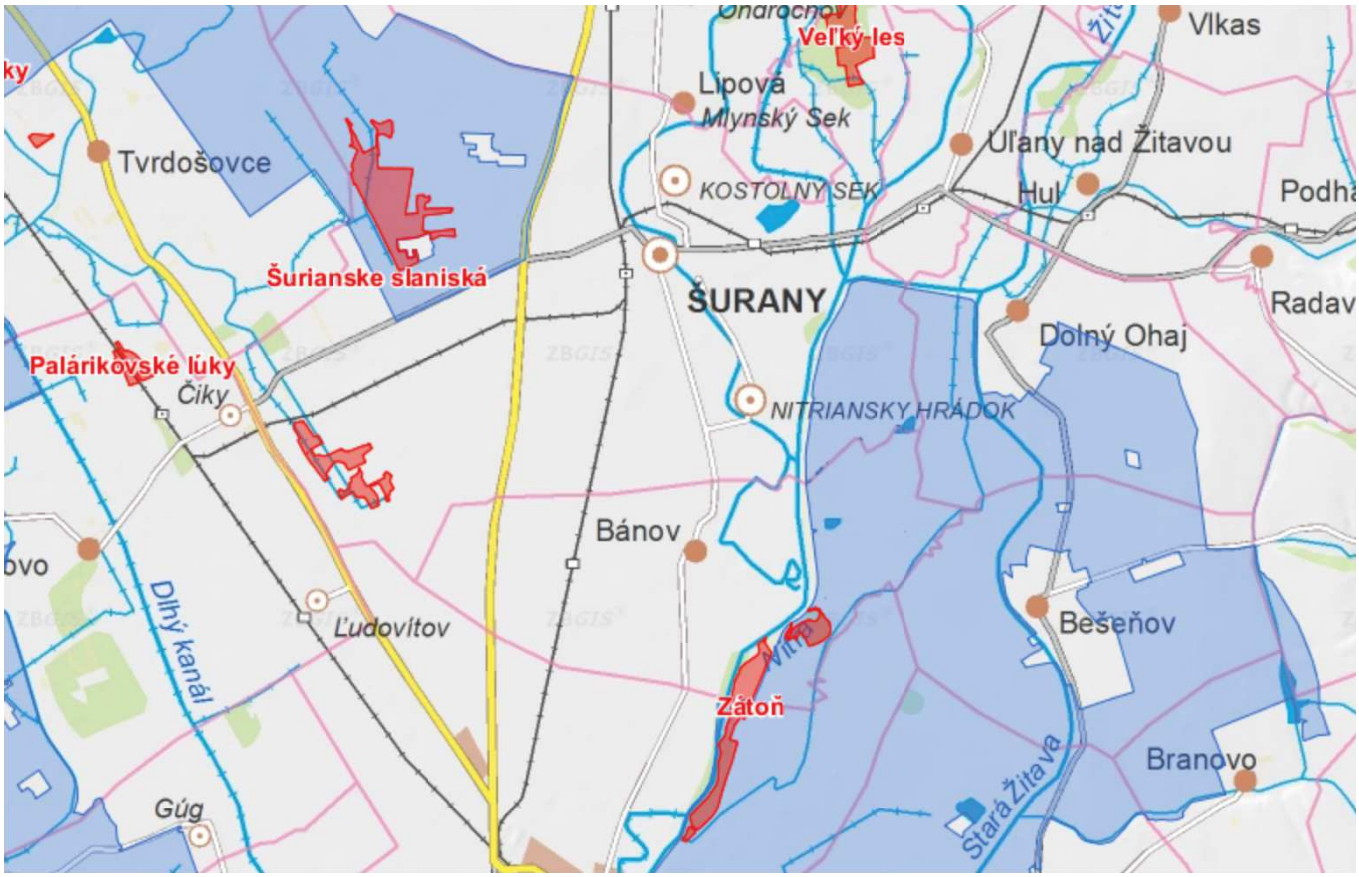

Obr. 4. Územia sústavy Natura 2000 v okolí záujmového územia (zdroj: ŠOP SR)

3 POPIS VYPRACOVANIA PRIMERANÉHO HODNOTENIA

Predkladaná štúdia sa metodicky opiera o Metodiku hodnotenia významnosti vplyvov plánov a projektov na územia sústavy Natura 2000 v Slovenskej republike (ŠOP SR 2023), Zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a vyhlášku MŽP SR č. 170/2021 Z. z., ktorou sa mení vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

V Metodike sa uvádza: "Terénny prieskum je zameraný na predmety ochrany dotknutých území sústavy Natura 2000 v prípadoch, keď nie je k dispozícii dostatok aktuálnych odborných údajov o dotknutých predmetoch ochrany. Prieskum je potrebné vykonať v takom období (zvyčajne vo vegetačnej sezóne), kedy je predpoklad získania čo najpresnejších údajov o druhoch a biotopoch a ich stave." (ŠOP SR 2023).

V "Metodike hodnotenia významnosti vplyvov plánov a projektov na územia sústavy Natura 2000 v Slovenskej republike" sa odporúča – citujem: „Odporúčame uviesť stručný popis spracovania primeraného posúdenia, opísať použitú metodiku, metódy realizovaných terénnych prieskumov a hodnotení. Je potrebné uviesť, aké kroky (v časovej následnosti) boli vykonané a ako dlho jednotlivé etapy posúdenia trvali. Je potrebné opísať metódy terénnych prieskumov (zberu údajov, mapovania a pod.) a uviesť názov použitej metódy (u menej známych napr. citácie). Prípadné vlastné modifikácie metód (napr. zjednodušenia) na účely konkrétneho primeraného posúdenia je vždy potrebné popísať a odôvodniť. V tejto kapitole je nutné vždy uviesť mená a odborné zameranie odborníkov, ktorí vykonali terénne prieskumy, ďalej dátumy terénnych prieskumov a ich lokalizáciu. "

Ako základné informácie pre hodnotenie vplyvov na sústavu Natura 2000 boli využité údaje z inventarizačných prieskumov uskutočnených v roku 2024 (marec - máj) priamo v záujmovom území a v dotknutých územiach európskeho významu SKCHVU005 Dolné Považie, SKUEV0094 Veľký les a SKUEV0097 Palárikovské lúky. Prieskumy boli doplnené o údaje z literatúry a databáz CDF - Centrálna databáza fytocenologických zápisov, DASS - databáza nepôvodných druhov, AVES-symphony a KIMS.

Každá časť prieskumu bola realizovaná odborníkmi na danú skupinu organizmov, ktorí pôsobia ako vedecký a pedagogický pracovníci, konkrétne:

- Biotopy a vegetácia - Mária Šibíková, Jozef Šibík (Geobotany s.r.o., Botanický ústav SAV)
- Floristický prieskum - Mária Šibíková, Jozef Šibík (Geobotany s.r.o., Botanický ústav SAV)
- Bezstavovce - Marek Semmelbauer (Zoologický ústav SAV, Geobotany s.r.o.)
- Obojživelníky, plazy, drobné zemné cicavce - Peter Mikloš, Karolína Sobeková (PrifUK, BROZ, Geobotany s.r.o.)
- Vtáky - Michal Baláž (predseda SOVS, Katolícka univerzita v Ružomberku, Geobotany s.r.o.)
- Netopiere - Mária Šibíková (Geobotany s.r.o. , SAV)

- Za kapitolu "Kumulatívne vplyvy" zodpovedá Juraj Nechaj (Geobotany s. r. o. - externá spolupráca) – autorizovaná osoba podľa § 28a zák. NR SR č. 543/2022 Z. z., o ochrane prírody a krajiny, v znení neskorších predpisov; číslo osvedčenia: 03/2022 (platnosť do 21.04.2027).
- Za primerané hodnotenie vplyvov na sústavu Natura 2000 podľa § 28 zodpovedá Mgr. Mária Šibíková PhD. – autorizovaná osoba podľa § 28a zák. NR SR č. 543/2022 Z. z., o ochrane prírody a krajiny, v znení neskorších predpisov; číslo osvedčenia: 01/2024 (platnosť do 11.02.2029).

Monitoring vegetácie: Mapovanie vegetácie a biotopov prebiehalo počas vegetačnej sezóny, od apríla do mája v roku 2024. V záujmovom území, a priľahlých SKUEV bol vykonaný súpis druhov v jednotlivých etážach a druhom bola priradená hodnota pokryvnosti na Tansleyho škále (1= druh zaberá menej ako 1%, 2 = druh zaberá 1 až 50%, 3 = nad 50%). Na základe druhového zloženia boli identifikované biotopy podľa "Katalógu biotopov Slovenska" (Stanová & Valachovič 2002) a druhého rozšíreného vydania "Katalógu biotopov" (Šuvada et al. 2023. Vo výslednom zozname druhov boli identifikované nepôvodné druhy na základe zoznamu nepôvodných druhov Slovenska (Medvecká et al. 2013) a chránené druhy podľa Vyhlášky 170/2021 Z. z.

Monitoring biotopov: Na presnú identifikáciu a zameranie hraníc jednotlivých biotopov a krajinných prvkov v skúmanej oblasti aj územiach európskeho významu bolo využité satelitné mapovanie v programe NaturaSat (Mikula et al. 2021) a snímky družice Sentinel-2 z rokov 2023-2024. Získané polygóny boli uložené v programovej databáze a v budúcnosti budú využité na porovnanie reálnej straty plochy a kvality biotopov ako aj na kontinuálne monitorovanie.

Monitoring netopierov (*Chiroptera*): Počas dňa boli pri podrobnom terénnom výskume vytypované lokality vhodné ako lovné biotopy, koridory pre prelety alebo úkrytové biotopy pre netopiere v záujmovom území a územiach európskeho významu. Následne bola aktivita netopierov na lokalitách sledovaná pomocou ultrazvukového bat-detektoru Wildlife-acoustic Echometer Touch 2 PRO, v čase od súmraku až do poklesu aktivity okolo 1 hodiny v noci.

Na území Strategického parku Šurany boli nainštalované 3 nahrávacie prístroje Song Meter WildlifeAccoustic ktoré nahrávali nepretržite od apríla do mája 2024, 30 minút pred západom slnka do východu slnka. Nahrávky z prístrojov boli identifikované pomocou programu Kaleidoscope Classifier PRO. V rámci záujmového územia boli identifikované polygóny s vyššou letovou aktivitou netopierov.

Monitoring bezstavovcov: Monitoring bezstavovcov bol vykonaný obhliadkou lokalít, identifikáciou vhodných stanovíšť a identifikáciou druhov priamo na lokalite. Paralelne bola využitá aj metóda fotodokumentácie.

Monitoring obojživelníkov (*Amphibia*): V terestrických biotopoch boli druhy obojživelníkov monitorované vizuálnym pozorovaním a na základe akustických prejavov samcov. Vo vodných biotopoch boli druhy zisťované akusticky, vizuálne a výlovom s použitím hydrologickej sieťky. Odchytené exempláre boli po preskúmaní spätne vypustené na mieste odchytu. Prieskum bol zrealizovaný v denných aj nočných hodinách.

Monitoring plazov (*Reptilia*): Zástupcovia skupiny Reptilia boli zaznamenávané metódou priameho vizuálneho pozorovania na líniových transektoch a prehľadávaním potenciálnych úkrytov. Denná doba pozorovania bola volená s ohľadom na aktuálne poveternostné podmienky v čase, keď sa predpokladala najvyššia aktivita sledovaných živočíchov. Okrem údajov o živých jedincoch boli vyhľadávané aj možné nálezy uhynutých plazov.

Monitoring vtákov (*Aves*): Prieskum záujmového územia bol vykonávaný od 30. marca do apríla 2024 počas rôznych častí dňa s cieľom zaznamenať čo najväčšie spektrum druhov. Na zisťovanie prítomnosti jednotlivých vtáčích druhov bola použitá observačná metóda. Predmetné územia bolo prechádzané celé a zaznamenávané boli všetky videné a/alebo počuté vtáčie druhy. Používaný bol binokulárny ďalekohľad Nikon 8×40. Väčšia pozornosť bola venovaná stromoradiu a porastom v okolí brehových porastov v SKUEV Zátoň, nakoľko takéto porasty predstavujú v poľnohospodárskej krajine miesta s väčšou koncentráciou vtákov. Obzvlášť boli sledované teritoriálne prejavy vtákov (spev, predvádzanie, spoločné prelety páru a pod.), či iné aktivity ktoré nasvedčovali hniezdeniu na danej lokalite (párenie, stavba hniezda, prinášanie potravy a pod.). Zaznamenávané boli aj všetky aktívne, či minuloročné hniezda.

Kvantita bola vyhodnotená pomocou relatívnych početností jednotlivých druhov s kategóriami eudominantný (viac ako 10 % početnosti spoločenstva) a dominantný (viac ako 5 % početnosti spoločenstva).

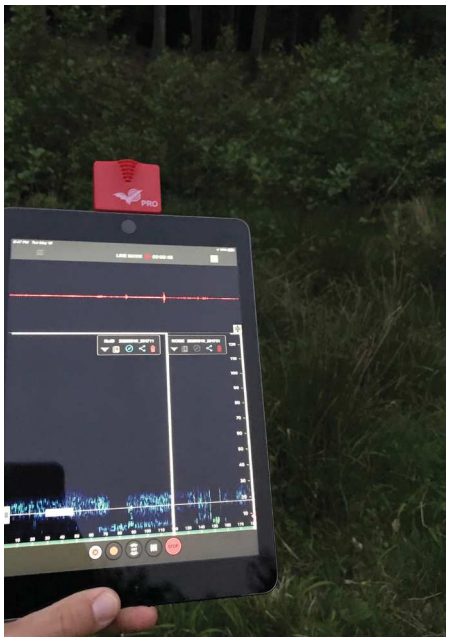



Obr. 5. Ultrazvukový detektor a Songmeter použitý na monitoring netopierov

Monitoring drobných zemných cicavcov: Drobné cicavce boli v záujmovej oblasti odchytávané počas odchytovej akcie v dňoch 12.-13. 4. 2024. Odchyty boli realizované tzv. líniovou metódou, tj. odchytové body boli rozmiestnené v rade za sebou v pravidelných 5 m rozstupoch. V záujmovej oblasti boli rozmiestnené 3 odchytové línie, ktoré boli pracovne nazvané Línia A, B a C. Na Líniách A a B sa nachádzalo 25 odchytových bodov a na Línii C bolo 15 bodov. Na všetkých odchytových líniách boli realizované odchyty 2 noci, pričom na každom odchytovom bode bola exponovaná jedna živolovná pasca typu Chmela.



Obr. 6. Umiestnenie odchytových línii

4 INFORMÁCIE O PROJEKTE

4.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PROJEKTE

Umiestnenie navrhovanej činnosti je v Nitrianskom samosprávnom kraji, okrese Nové Zámky, meste Šurany, katastrálnom území Šurany, Nitriansky Hrádok a Bánov.
Územie spolu o rozlohe cca 476 ha tvorí cca 375 ha plocha územia Priemyselného parku a cca 101 ha plocha územia, cez ktoré je potrebné viesť inžinierske siete, ktoré sú nevyhnutné pre prevádzku Priemyselného parku. Všetky parcely, ktoré sú súčasťou strategického parku sú v súčasnosti definované podľa evidencie katastra nehnuteľností ako orná pôda, trvale trávnatý porast, lesný pozemok, ostatná plocha, vodná plocha, zastavané plochy a nádvoria s umiestnením pozemkov mimo zastavaného územia mesta Šurany.

4.2 ÚDAJE O VSTUPOCH

Umiestnenie navrhovanej činnosti je v Nitrianskom samosprávnom kraji, okrese Nové Zámky, v meste Šurany, katastrálnom Šurany, Nitriansky Hrádok a Bánov. Navrhovaná činnosť bude situovaná mimo zastavaného územia dotknutej obce. Parcely určené na výstavbu sú klasifikované ako orná pôda, trvalý trávny porast, lesný pozemok, ostatná plocha, zastavané plochy a nádvoria, vodná plocha. Z uvedeného vyplýva, že realizáciou navrhovanej činnosti dôjde k záberu poľnohospodárskej aj lesnej pôdy. V rámci navrhovanej výstavby môže dôjsť k výrubu náletových drevín (viac informácii v Zámere).

4.3 ÚDAJE O VÝSTUPOCH

Za producenta emisií počas realizácie zámeru možno považovať vlastnú lokalitu počas realizácie navrhovanej činnosti. Stavebné a montážne mechanizmy a súvisiaca nákladná doprava budú zdrojom prašnosti a emisií. Znečistenie sa prejaví lokálne priamo na stavenisku a v menšej miere na prístupových komunikáciách. Vplyvy budú lokálne a dočasné, nepredpokladá sa zhoršenie kvality ovzdušia a intenzitu znečistenia je možné minimalizovať vhodnými opatreniami. Mobilných producentov emisií počas realizácie navrhovanej činnosti budú predstavovať vozidlá pri dovoze stavebných materiálov a technologických zariadení.

Pre potreby odvádzania dažďových vôd bude v danom území vybudovaná dažďová kanalizácia zaústená do recipentu – vodného toku Nitra. Odvádzanie dažďových vôd z riešeného územia je potrebné primárne riešiť na vlastnom území a to vsakovaním, prípadne akumuláciu k ďalšiemu odberu (viac informácii v Zámere).

5 IDENTIFIKÁCIA DOTKNUTÝCH ÚZEMÍ SÚSTAVY NATURA 2000

Navrhovanou činnosťou môžu byť dotknuté územia sústavy Natura 2000 **SKCHVU005 Dolné Považie, SKUEV0094 Veľký les, SKUEV0084 Zátoň, SKUEV Šurianske slaniská a SKUEV0097 Palárikovské lúky.**

Tabuľka 1. Identifikácia dotknutých území Natura 2000

Kód územia	Názov územia	Najbližšia vzdialenosť a smer od navrhovaného projektu	Zdôvodnenie či a prečo budú/nebudú územia Natura 2000 projektom dotknuté
SKCHVU005	Dolné Považie	2 km západne, 1.5 km východne	Navrhovaná činnosť sa nachádza v priestore medzi dvoma časťami CHVU, môžu byť ovplyvnené migračné trasy predmetov ochrany a potravná ponuka
SKUEV0096	Šurianske slaniská	3 km západne	Územie nebude dotknuté priamo, ale môžu byť ovplyvnené migračné trasy predmetov ochrany. Biotopy môžu byť ovplyvnené emisiami
SKUEV0084	Zátoň	2.6 km južne	Územie nebude dotknuté priamo, ale môžu byť ovplyvnené migračné trasy predmetov ochrany
SKUEV0094	Veľký les	4.5 km severovýchodne	Územie nebude dotknuté priamo, ale môžu byť ovplyvnené migračné trasy predmetov ochrany
SKUEV0097	Palárikovské lúky	7 km juhozápadne	Územie nebude dotknuté priamo, ale môžu byť ovplyvnené migračné trasy predmetov ochrany a potravná ponuka

SKCHVU005 Dolné Považie

CHVÚ územie Dolné Považie má rozlohu 32 359,9 ha a vzniklo v roku 2006 ako útočisko pre vzácne a ohrozené druhy vtáctva v rámci chránených území NATURA 2000. Biotopy sú tu rôznorodé: vodné plochy, vlhké lúky, poľnohospodárska pôda, listnaté lesy, nelesné plochy ale aj iné. Z vodných biotopov sú zastúpené močiare, izolované ramená, vápnité rašeliniská, vlhké lúky, oblasti pozdĺž riek a ich priľahlé lužné systémy. V 19. a 20. stor. boli rieky silne zregulované. Vodný režim celého územia je do značnej miery ovplyvnený umelo vytvoreným systémom kanálov (často kopírujúce prirodzené depresie pôvodných korýt). Výška hladiny podzemnej vody sa zvyšuje počas záplav alebo dlhších daždivých období, kedy zaplní prírodné depresie, nižšie položené korytá riek, mŕtve ramená, močiare.

Predmetom ochrany sú kritériové a inak významné druhy vtákov (11) a to: ľabtuška poľná (Anthus campestris), kaňa močiarna (Circus aeruginosus), krakľa belasá (Coracias garrulus), ďateľ hnedkavý (Dendrocopos syriacus) a strakoš kolesár (Lanius minor), rybárik riečny (Alcedo atthis), prepelica poľná (Coturnix coturnix), sokol kobcovitý (Falco vespertinus), pipíška chochlatá (Galerida cristata), pŕhľaviar čiernohlavý (Saxicola rubecola) a penica jarabá (Sylvia nisoria).

Toto chránené vtáčie územie sa nachádza v Nitrianskom kraji, konkrétne okresoch Komárno a Nové Zámky na území Panónskej nížiny. Je súčasťou teplej klimatickej oblasti s teplými letami a miernymi zimami s teplotou v januári nad -3°C a počtom letných dní nad 50. Podložie je neogéneho pôvodu tvoria ho najmä sivé a pestré íly, prachy, piesky, štrky, slojky lignitu, sladkovodné vápence a polohy tufitov. V nadloží sú kvartérne, prevažne fluviálne

sedimenty nivné humózne hliny alebo hlinito-pieščité až štrkovito-pieščité hliny dolinných nív. V západnej časti územia CHVU prevládajú hlavne ílovito-hlinité až ílovité pôdy, lokálne íly. Vo východnej časti sú to potom pôdy hlinito-pieščité až pieščito-hlinité, bez skeletu.
V dôsledku malých rozdielov v nadmorskej výške a poklesávajúceho terénu sa na viacerých miestach pri vyšších úhrnoch zrážok tvoria rozľahlejšie poľné mláky a jazerá, ktoré sú významným loviskom pre niektoré predmety ochrany, resp. za vhodných podmienok aj hniezdiskom. Tieto poľné mláky môžu súhrnne zaberať rozlohu niekoľko sto hektárov pozemkov v CHVÚ Dolné Považie.

CHVÚ funguje ako biocentrum ale aj dôležitá migračná trasa pre rôzne druhy živočíchov, keďže je to miesto sútoku riek. Pastva hospodárskych zvierat na lúkach prakticky vymizla. Väčšina týchto oblastí bola premenená na poľnohospodársku pôdu alebo sa obhospodaruje kosením. Veľká časť lesných porastov bola nahradená výsadbami šľachteného topoľa, len na veľmi malej časti územia môžeme stále nájsť pôvodné porasty ponechané na samovývoj. V rámci tunajšej poľnohospodárskej krajiny dôležitú úlohu plnia roztrúsené porasty drevín so zastúpením hlavových vŕb a domácich druhov topoľa.

Flóra: CHVÚ Dolné Považie je jedno z najväčších vtáčích území situované prevažne v poľnohospodárskej krajine čiastočne stepného charakteru na Slovensku. Nížinatá krajina v tomto území je popretkávaná riekami, kanálmi a súvisiacimi mokraďami, stromoradiami s výskytom menších lesov, pieskových dún a slanísk. Väčšinu územia tvorí intenzívne využívaná poľnohospodárska pôda, avšak v porovnaní s inými krajinami je tu skladba biotopov a teda aj rastlinných druhov pestrejšia v dôsledku stále relatívne významného zastúpenia trávnych porastov, úhorov. K tejto diverzite prispieva aj zastúpenie ďalších krajinných prvkov. Mnohé ekotóny na okrajoch mokradí, poľných ciest, lesov, úhorov, sadov sú charakteristické porastami krovín, ktoré sú významné pre hniezdenie vtáčích druhov (penica jarabá).Cieľom ochrany sú aj vzácne druhy rastlín a biotopov. V nich sú zastúpené spomedzi vzácnejších druhov napríklad bohaté porasty lekna bieleho, leknice žltej, hviezdovca bodkovaného, silenky mnohokvetej, kosatca pochybného, na slaniskách paliny slanomilnej, astričky panónskej (panónskeho endemitu), skorocelu prímorského, skorocelu tenkokvetého, lobody pobrežnej, hadokoreňu sivého a pichliača úzkolistého.

Fauna: Rôznorodé zastúpenie biotopov je dôvodom aj vysokej diverzity živočíchov z ktorých viaceré sú takisto cieľom. Spomedzi výskytu vzácnejších živočíchov v území tak možno spomenúť výskyt lopatky dúhovej, hrúza bieloplutvého, číka európskeho, karasa zlatého, kunky červenobruchej, vydry riečnej, hraboša severského panónskeho, bobra vodného spomedzi bezstavovcov roháča obyčajného a druhov viazaných na slaniská ako napríklad kobylka šúrov, koník štíhly, koník žltý či svrček púšťový. Spomedzi stavovcov sú však v území druhov najbohatšie zastúpené vtáky, doposiaľ bolo len na základe aktuálnych údajov zaznamenaných v CHVÚ Dolné Považie 239 druhov vtáctva, z toho 111 hniezdičov (Gúgh & Lengyel 2014). Spomedzi vzácnych druhov, ktoré v súčasnosti v CHVÚ Dolné Považie nie sú predmetmi ochrany, ale toto územie je často ich jedinými hniezdiskom na Slovensku možno

spomenúť napríklad hniezdenie kačice ostrochvostej, šišily bocianovitej a šabliarky tenkozobej na poľných mlákach.

Každý z jedenástich kritériových a vzácnych druhov vtákov má svoj špecifický hniezdny biotop. Sokol kobcovitý hniezdi v oblastiach otvorenej stepnej a lesostepnej krajiny s dostatkom veľkých druhov hmyzu. V rámci CHVÚ Dolné Považie obsadzuje sokol kobcovitý agrocenózy s poľnými lesíkmi alebo stromoradiami. Preferuje blízkosť trvalých trávnych porastov, slanísk a mokradí. V minulosti hniezdil v kolóniách havranov čiernych (Corvus frugilegus).

Hniezdnymi biotopmi krakle belasej sú oblasti v otvorenej krajine s rozptýlenou stromovou vegetáciou, solitérnymi stromami, malými lesíkmi a starými ovocnými sadmi s dostatkom hniezdnych dutín (Slobodník 2002). Vo svete hniezdi v teplých, slnečných oblastiach v otvorenej krajine s plochami dubových (Quercus spp.) alebo starých borovicových (Pinus spp.) porastov, ďalej v ovocných sadoch, širokých riečnych údoliach a v členitých rovinách s roztrúsenými krovinami alebo listnatými stromami (Fry et al. 2014). Na Slovensku obýva otvorené biotopy v rovinách alebo pahorkatinách s menšími lesíkmi, sadmi alebo alejami s dostatkom stromov s dutinami (Hudec a Šťastný 2005). rámci CHVÚ Dolné Považie bola krakľa belasá v minulosti viazaná na poľnohospodársku krajinu, kde sa mozaikovo striedali kosené lúky a zazemňujúce riečne meandre.

Kaňa močiarna hniezdi v rôznych typoch mokradí so stojatou alebo pomaly tečúcou vodou a porastami trsti, pálky alebo aspoň ostríc (Karaska et al. 2002). Ako potravný biotop využíva poľnohospodársku krajinu; preferuje krmoviny (napr. lucerna), spravidla neďaleko mokradí. V rámci CHVÚ Dolné Považie hniezdi kaňa močiarna v mokradiach a agrocenózach. V mokradiach preferuje trvalo zaplavené plochy s porastami trstiny (Phragmites australis), pálky (Typha latifolia, T.angustifolia), ostrice Carex sp. a škripinca Schoenoplectus lacustris. Hniezdi aj v periodicky zaplavovaných slaniskových mokradiach, ktoré sú prítomné napr. v severných častiach CHVÚ. Tu si zakladá hniezda v porastoch Bolboschoenus maritimus (Tvrdošovce, Palárikovo).

Ľabtuška poľná obýva najmä suché, teplé a otvorené oblasti s nízkou a riedkou vegetáciou s výskytom krovín (na piesku, štrku) alebo poľnohospodárske plochy (Danko 2002). V CHVÚ Dolné Považie časť hniezdnej populácie obsadzuje trvalé trávne porasty a slaniská a tiež agrocenózy, predovšetkým miesta s výskytom piesčitých pôd. Druh obsadzuje aj riedke zárasty obilia, mladé kukuričné polia (s obnaženým povrchom pôdy), resp. rozhranie viacerých druhov poľnohospodárskych kultúr.

Hniezdnymi biotopmi strakoša kolesára sú oblasti v otvorenej krajine s roztrúsenými krovinami a stromami vrátane parkov a sadov. Vyskytuje sa predovšetkým v nížinách a teplejších oblastiach (Šťastný a Hudec 2011). V rámci CHVÚ Dolné Považie bol strakoš kolesár viazaný na poľnohospodársku krajinu, kde hniezdil v korunách solitérnych topoľov kanadských (Populus x canadensis, forma robusta), resp. v riedkych topoľových alejách. Druh vyžadoval najmä prítomnosť trávnatého podrastu, bez krovín. V súčasnosti väčšina hniezdisk v CHVÚ zanikla v dôsledku intenzifikácie poľnohospodárstva a zmeny kvality biotopov.

Hniezdnymi biotopmi ďatla hnedkavého je kultúrna krajina v nížinách a pahorkatinách do 600–800 m n.m so solitérnymi drevinami, stromoradiami, záhradami, sadmi a menšími lesíkmi (Pavlík 2002). V rámci CHVÚ Dolné Považie je hlavná časť hniezdnej populácie viazaná na intravilány obcí a miest, ktoré sú vyňaté z územia CHVÚ. Tu hniezdia v starších orechoch vlašských (Juglans regia) a v ovocných stromoch (napr. marhule, hrušky, jablone). Druhá časť hniezdnej populácie, ktorá hniezdi v CHVÚ, je rozptýlenejšia. Osídľuje agrárnu krajinu s riedkymi stromoradiami, starými solitérnymi stromami, malými poľnými lesíkmi alebo samotami s ovocnými sadmi a záhradami. Osídľuje tiež líniové drevinové biotopy pozdĺž riek, ako je napr. rieka Žitava (napr. Dolný Ohaj – Bešeňov), s pobrežnými vŕbovými porastmi.

Hniezdnymi biotopmi rybárika riečneho sú oblasti s kolmými hlinitými alebo pieščitými stenami (vyhrabávanie nôr) a čistými stojatými alebo tečúcimi vodami s dostatkom potravy (ryby) (Karaska a Slobodník 2002). K významným hniezdiskám v rámci CHVÚ Dolné Považie patria rieky Nitra a Žitava v úsekoch s vhodnými obnaženými brehmi, lokálne aj štrkoviská, bagroviská a vodné nádrže s kolmými brehmi (Gúgh a Lengyel 2014).

Hniezdnymi biotopmi penice jarabej sú krovité porasty na južne exponovaných stráňach a rovinách v teplých nížinných a podhorských oblastiach (Krištín 2002). rámci CHVÚ Dolné Považie hniezdi druh v roztrúsených kríkoch v poľnohospodárskej krajine, popri lúkach, pasienkoch a vodných tokoch (Gúgh a Lengyel 2014).

Pipíška chochlatá hniezdi v otvorených urbánnych a suburbánnych biotopoch (Krištín 2002b). Na Slovensku je pipíška výhradne synantropným druhom. Typickými hniezdnymi biotopmi sú medze a okraje ciest v nížinách a kotlinách. Ďalej hniezdi aj v poľnohospodárskych dvoroch, kde preferuje najmä aktívne družstvá s extenzívnym pasením dobytka. Obýva aj neobrobené alebo čiastočne obrábané pozemky. Hniezdnym prostredím sú aj intravilány miest, napr. trávnaté plochy sídlisk, letiská, okolie väčších podnikov a panelových štvrtí (Krištín 2002b).

Pôvodnými biotopmi prepelice poľnej sú stepi a lesostepi. V súčasnosti sú hniezdnymi biotopmi druhu najmä oblasti v otvorenej poľnohospodárskej krajine, napr. obilné polia, krmoviny, menej okopaniny, lúky a pasienky (Demko 2002). podmienkach Slovenska hniezdi

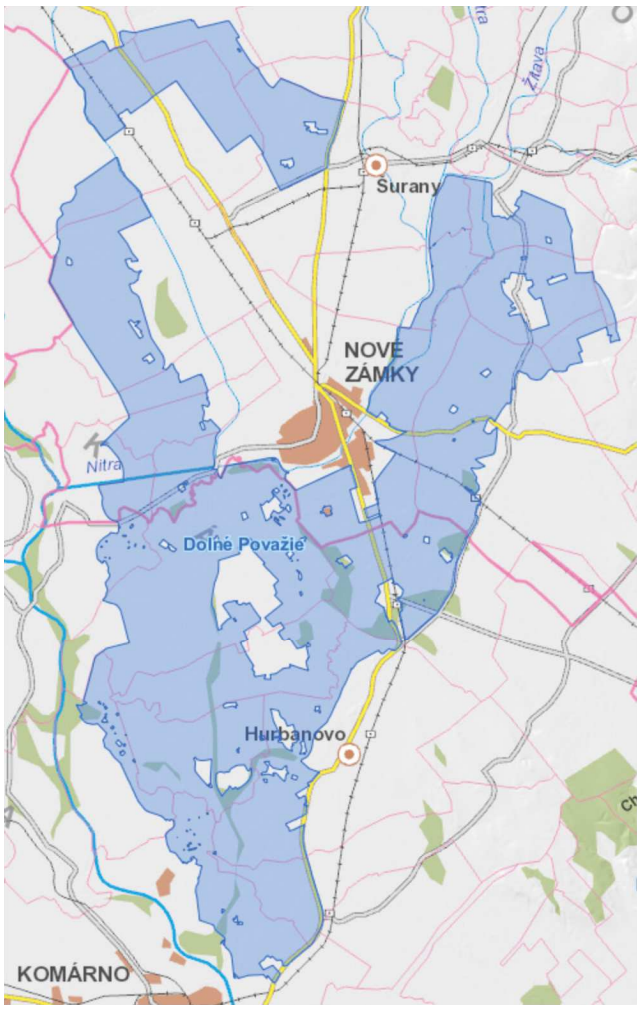

Obr. 7. SKCHVU005 Dolné Považie

prepelica poľná najmä v agrocenózach; vyskytuje sa napr. v obilných a repkových poliach, kde obvzlášť preferuje miesta s podrastom tráv, burín alebo krmovín. Najpočetnejšia je na lúkach, ktorými vystupuje až do horských polôh. Preferuje najmä otvorenejšiu krajinu. Menším plochám v lesoch sa vyhýba. Na druhej strane bola registrovaná aj na rozľahlejších rúbaniach v rannom štádiu sukcesie. Ďalej obsadzuje aj zaplavované a suché lúky, neobrábané trávnaté plochy (úhory), okraje mokradí, ruderálne biotopy a letiská.

Hniezdnymi biotopmi pŕhľaviara čiernohlavého sú suchšie travinné porasty, často s podielom voľných plôch alebo riedkou vegetáciou a s rozptýlenými krovinami. Ďalej hniezdi aj v rôznych typoch sekundárnych biotopov (ruderálne plochy, strelnice, skládky, tankodromy) (Šťastný a Hudec 2011). Jeho typickým prostredím je trávnatá bezlesá krajina s rozptýlenou drevinnou vegetáciou a s vysokými bylinami. Obvykle sa vyskytuje na suchých teplých, na juh orientovaných stanovištiach; napr. železničné násypy, skládky odpadov, väčšie staveniská s riedkou vegetáciou a často s obnaženou pôdou, zaburinené areály poľnohospodárskych družstiev, ruderalizované stanovištia s vysokými bylinami, často aj v priekopách pozdĺž ciest, v medzihrádzových priestoroch a nivách riek. Ojedinele obýva aj okraje rašelinísk a zamokrené lúky s vysokými bylinami (Krištín 2002c, Karaska a Cichocki 2014).

SKUEV0096 Šurianske slaniská

CHA Šurianske slaniská sa nachádzajú v okrese Nové Zámky v Nitrianskom kraji. Sú v správe štátnej ochrany prírody Dunajské luhy. Vyhlásený za chránený bol tento areál v roku 2012 na rozlohe 169,4038 ha bez určeného ochranného pásma. Územie pozostáva z troch častí. Z toho časť Akomáň má výmeru 118,3184 ha, časť Čiky- sever 32,3601 ha a Čiky - juh 18,7253 ha.

Chránený areál je územím európskeho významu Šurianske slaniská, ktoré je zaradené do

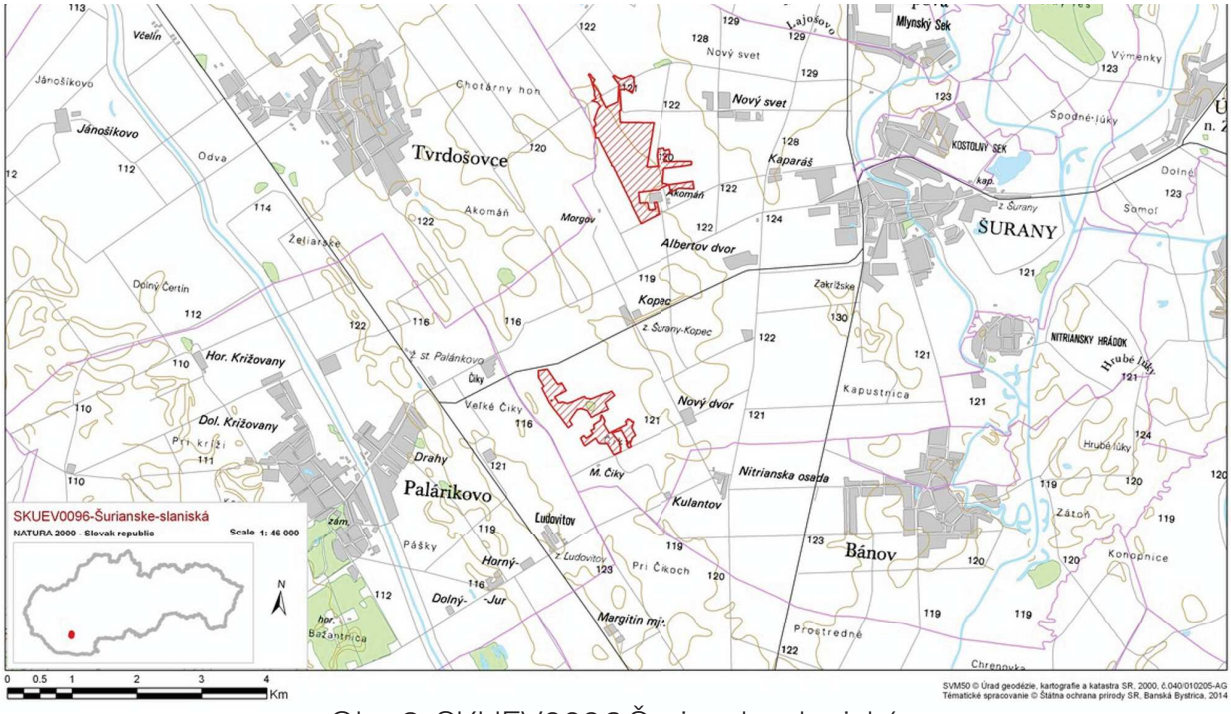

Obr. 8. SKUEV0096 Šurianske slaniská

sústavy NATURA 2000. Predmetom ochrany sú biotopy a to vnútrozemské slaniská a slané lúky (1340*) a nížinné a podhorské kosné lúky (6510) a taktiež ochrana druhov európskeho významu - pichliač úzkolistý (Cirsium brachycephalum) a kunka červenobruchá (Bombina bombina).

Biotop 1340* je jedným z biotopov, ktoré sú na území EÚ ohrozené vymiznutím a za ktorých ochranu má EÚ osobitnú zodpovednosť.

Biotop sa vyznačuje dominanciou obligátnych halofytov Artemisia santonicum subsp. patens, Puccinelia distans a Festuca pseudovina, pristupujú fakultatívne halofyty ako Plantago maritima, Tripolium pannonicum, Atriplex littoralis, Podospermum canum, Cynodon dactylon, Juncus gerardii. Z obligátnych halofytov sa na lokalite Čiky - juh nachádza druh Camphorosma annua, Plantago tenuiflora, na lokalite Akomáň druh Hordeum geniculatum. Na lokalite Čiky - sever sa nachádza druh európskeho významu Cirsium brachycephalum.

Lk1 Nížinné a podhorské kosné lúky (6510 – biotop európskeho významu) patria k dominantným spoločenstvám na lokalite Akomáň. Vyskytujú sa tu v mozaike so zasolenými druhmi a na ekologickom gradiente od suchších po vlhšie typy, u ktorých dochádza hlavne v zníženinách k jarného zaplaveniu. Dominujú druhy ako Arrhenatherum elatius, Elytrigia repens, Jacea pratensis, Salvia nemorosa, Inula britannica, Achillea millefolium, Dactylis glomerata, Festuca rupicola, Fragaria viridis, Tithymalus cyparissias, Galium verum, Scabiosa ochroleuca, Filipendula vulgaris. Agrimonia eupatoria, Picris hieracioides, Daucus carota, Trifolium repens, Lotus corniculatus, Pimpinella saxifraga, Salvia aethiopsis. Vo vlhšom gradiente je to Rubus caesius, Cirsium canum, Potentilla reptans a Alopecurus pratensis. Z halofytných druhov sa tu maloplošne nachádzajú druhy Festuca pseudoovina, Podospermum canum a Cynodon dactylon. Ruderalizácia sa prejavuje prítomnosťou druhov Carduus acanthoides, Cirsium vulgare, Cirsium arvense a Calamagrostis epigejos. Porasty na lokalite Čiky sú dlhodobo neobhospodarované a vyznačujú sa výraznou ruderalizáciou, nachádza sa tu aj inváz druh Aster lanceolatus.

Prevažujúcim pôdnym typom lokality Číky sú čiernice typické karbonátové a čiernice glejové karbonátové, sprievodnými typmi čiernice slancové, solončaky až slance. Na území je vymapovaný aj súvislejší areál salinických pôd. Prevládajúcimi pôdnymi jednotkami na lokalite Akomáň sú černozem kultizemná, černozem čiernicová a černozem slancová. Slancový subtyp tvorí na lokalite približne 60 % plochy. Pôdy sú vytvorené na spraš ových pokryvoch Nitrianskej pahorkatiny. Z hľadiska textúry patria k hlinitej až ílovito-hlinitej kategórii (35 – 52 % častíc < 0,01 mm), pôdna reakcia leží v neutrálnej až alkalickej oblasti. Obsah karbonátov je vo vrchných 50 cm rádovo v jednotkách %, nižšie až do 30 %. Slancový subtyp černozeme obsahuje 1,1 – 1,2 % organického uhlíka, typické černozeme sú humóznejšie (1,9 - 2,5 %) (Madaras et al. 2013). Terénne depresie v rámci oboch lokalít sa vyznačujú takmer každoročným jarným zaplavením, ktoré je bežné často už koncom zimy. Neskôr v jarnom a letnom období tieto periodické vody z oboch slanísk miznú a voda zostáva zachovaná prevažne len v umelo vybudovaných tzv. poľovníckych jazierkach, ktoré vybudovali v 20. storočí jednotlivé poľovnícke združenia, ktoré slaniská poľovnícky obhospodarujú (ako napájadlá pre poľovnú zver). V minulosti v 20.

storočí sa na oboch lokalitách vybudovali buď periférne odvodňovacie kanály (Akomáň) alebo aj kanály v centrálnych častiach slaniska (Malé Čiky). Neskôr došlo k zarasteniu kanálov a v súčasnosti už celkom neplnia svoj melioračný účel. Taktiež niektoré periférne časti slanísk boli v minulosti zalesnené, v prípade slaniska Akomáň to bol hlavne šľachtený topoľ kanadský (Populus x canadensis) a agát biely (Robinia pseudoaccacia) a v prípade slaniska Malé Čiky sú to hlavne jasene (Fraxinus sp.).

Územie patrí do panónskeho biogeografického regiónu. Fytogeograficky patrí územie do

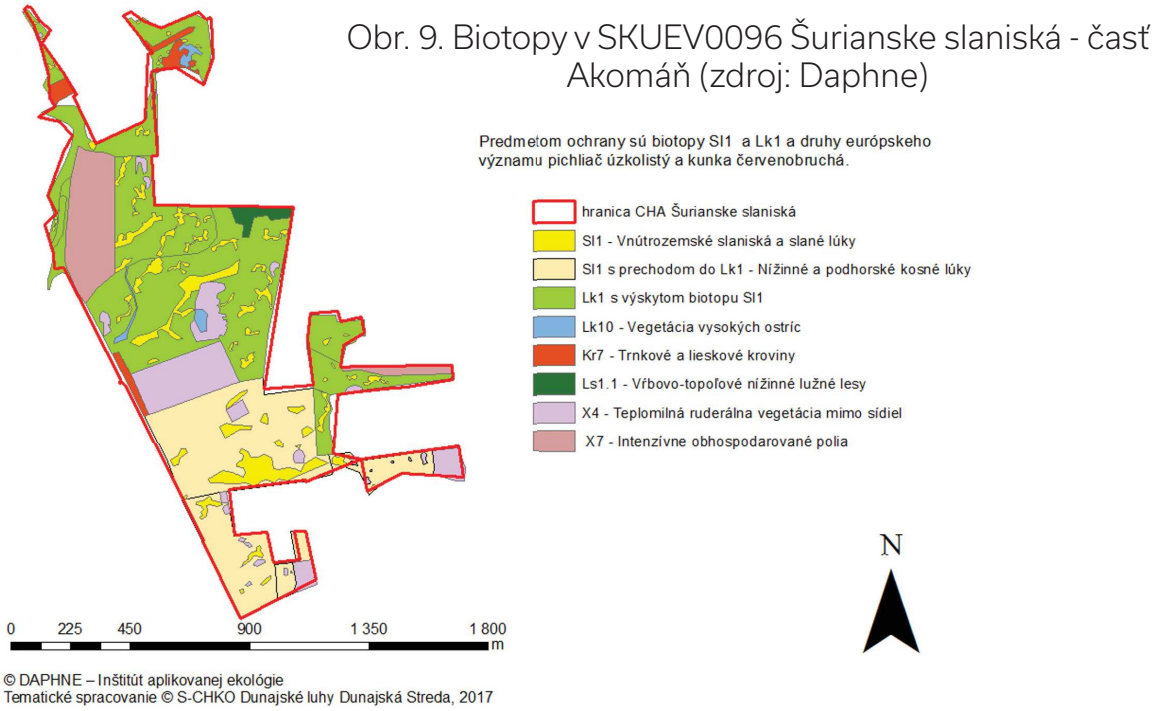

Obr. 9. Biotopy v SKUEV0096 Šurianske slaniská - časť Akomáň (zdroj: Daphne)

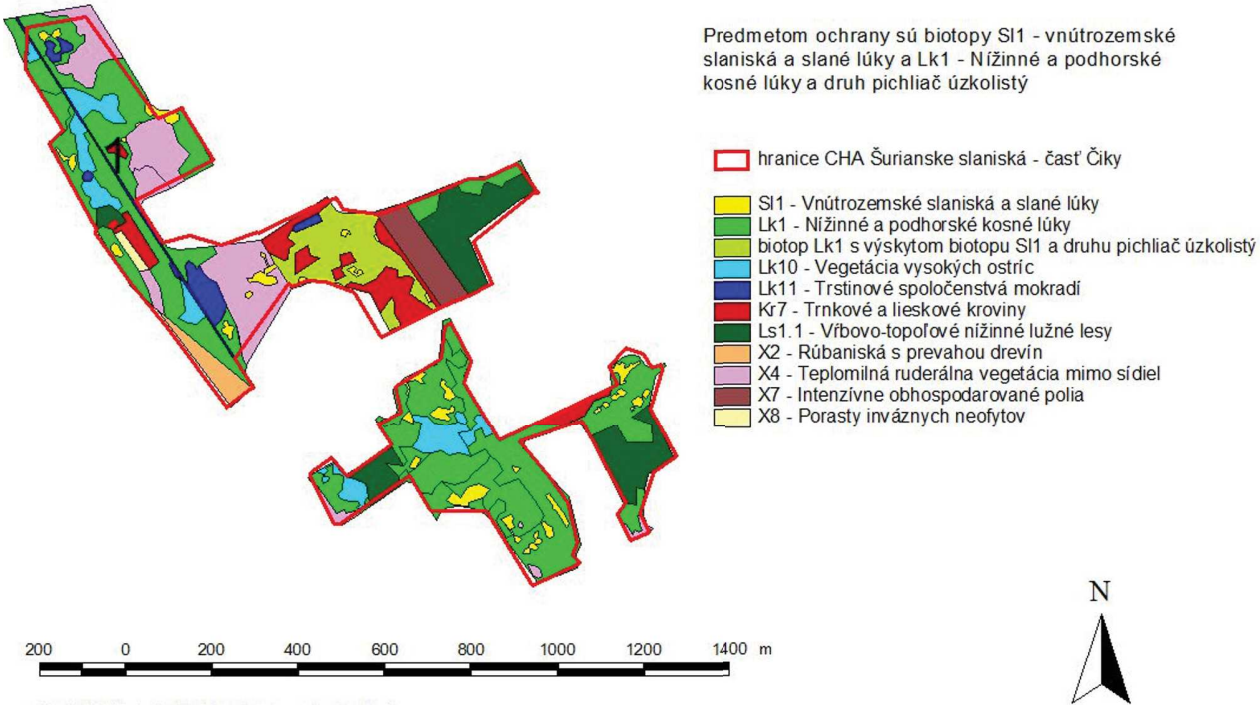

Obr. 10. Biotopy v SKUEV0096 Šurianske slaniská - časť Číky (zdroj: Daphne)

oblasti panónskej flóry (Pannonicum), obvodu eupanónskej xerotermnej flóry (Eupannonicum), okresu Podunajská nížina. Druh Plantago tenuiflora bol zaznamenaný na lokalite Malé Čiky, na okraji chráneného územia, medzi poľom a lúkami, na mieste, ktoré je občasne rozorávané. V súčasnosti je to najbohatšia populácia na Slovensku, ktorá má tisícky jedincov na rozlohe 0,1 až 0,15 ha (Eliáš et. al. 2016). Na lokalite Akomáň bola bohatá populácia tohto druhu do roku 2008, ktorá následne zanikla degradáciou a zarastaním porastov. Po obnove pasenia v roku 2014 sa dá predpokladať opätovný výskyt druhu (Eliáš et. al. 2016). Obligátne halofitný druh Hordeum geniculatum sa na lokalite Akomáň vyskytoval koncom 80-tych rokov ale aj v roku 2012 (Dítě at al. 2012) na intenzívnom pasienku . Na lokalite Malé Čikysa tento druh v súčastnosti kvôli neobhospodarovania plôch neneachádza.

Fauna v SKUEV

Jedným z predmetov ochrany je Kunka červenobruchá (Bombina bombina L.).Nájsť ju môžeme v nížinách na lúkach a v lesoch. Rozmnožuje sa v trvalých stojatých vodách s vegetáciou. Vyskytuje sa ale aj v dažďových mlákach, ťažobných jamách či pieskovniach. Živí sa larvami bezstavovcov napríklad aj komárov. Kunky sa pária sa v jarných a letných mesiacoch a nakladú okolo 100 niekedy až 300 kusov vajíčok. Samica ich kladie do vody hlbšie ako 15 cm pod povrchom vo viacerých dávkach. Od znesenia vajíčka do konca metamorfózy uplynie 60 až 70 dní. Dožívajú sa asi 15 rokov. Rozšírenie kunky červenobruchej je pomerne široké. Areál rozšírenia je od západnej Európy a zasahuje do južného Švédska až po Turecko. U nás sa nachádza hlavne na južnom Slovensku v nížinách a pahorkatinách do 350 m.n.m. Ohrozením pre ňu je najmä zánik vodných plôch, ktoré sú dôležité na rozmnožovanie, existenciu a prezimovanie tohto druhu.

Z rovnokrídlovcov bol na lokalite zaznamenaný vzácny koník štíhly (Aiolopus thalassinus) a druh národného významu kobylka šúrová (Ruspolia nitidula) (Krištín ined.). Recentný výskum chrobákov na lokalite realizoval Benedikt v roku 2015 (ined.). Z chrobákov je významný výskyt halobiontov Amara strandi, Cryptocephalus gamma, Cyclodinus dentatus transdanubianus a Microlestes fulvibasis. Zo vzácnych halofilných druhov boli v predmetnom území pozorované druhy Agonum monachum, Agriotes medvedevi, Agriotes proximus a Agriotes rufipalpis. Recentný výskum blanokrídlovcov potvrdil výskyt druhov národného významu čmeľ zemný (Bombus terrestris), čmeľ skalný (B. lapidarius), čmeľ úhorový (B. ruderarius) a Psithyrus vestalis.

Stavovce na lokalite mapoval Lengyel (ined). Z druhov obojživelníkov európskeho významu sa na lokalite vyskytujú rozmnožujúce sa populácie kunky červenobruchej (Bombina bombina), ropuchy zelenej (Bufo viridis), rosničky zelenej (Hyla arborea) a hrabavky škvrnitej (Pelobates fuscus). Taktiež bolo zaznamenané rozmnožovanie druhov národného významu tzv. zelených skokanov (Rana kl. esculenta), mloka dunajského (Triturus dobrogicus) a mloka bodkovaného (Triturus vulgaris).

Z plazov európskeho významu sa pravidelne vyskytuje jašterica krátkohlavá (Lacerta

agilis), z druhov národného významu užovka obojková (Natrix natrix).

Z vtákov z druhov európskeho významu na lokalite pravidelne hniezdi strakoš obyčajný (Lanius collurio) a penica jarabá (Sylvia nisoria), bola zaznamenaná aj ľabtuška poľná (Anthus campestris). Z potravového (trofického) hľadiska lokalitu využívajú európsky významné druhy dravcov kaňa močiarna (Circus aeruginosus), v zimnom období kaňa sivá (Circus cyaneus) a počas migrácie sa vyskytuje kaňa popolavá (Circus pygargus). V minulosti sa na lokalite v hniezdnom období vyskytoval druh európskeho významu sokol kobcovitý (Falco vespertinus). Z bahniakov sa počas migrácie vyskytujú druhy národného významu hvizdák veľký (Numenius arquata) a cíbik chochlatý (Vanellus vanellus). Zo sov na slanisku sporadicky a vzácne hniezdi myšiarka močiarna (Asio flammeus). Z druhov národného významu na lokalite pravidelne hniezdi pŕhľaviar čiernohlavý (Saxicola torquata), trasochvost žltý (Motacilla flava), svrčiak zelenkavý (Locustella naevia), trsteniarik obyčajný (Acrocephalus palustris), trsteniarik malý (A. schoenobaenus), škovránok poľný (Alauda arvensis), hrdlička poľná (Streptopelia turtur), dudok chochlatý (Upupa epops), včelárik zlatý (Merops apiaster), strnádka lúčna (Miliaria calandra), strnádka trsťová (Emberiza schoeniclus) a ďalšie druhy. V periferných častiach územia sa vyskytuje druh cicavca európskeho významu škrečok poľný (Cricetus cricetus). Z cicavcov národného významu bol zaznamenaný hranostaj čiernochvostý (Mustela erminea) a lasica myšožravá (Mustela nivalis).

SKUEV0084 Zátoň

Zátoň je územie európskeho významu v správe štátnej ochrany prírody - Správa CHKO Dunajské luhy. Väčšina územia je súčasťou chráneného vtáčieho územia CHVU Dolné Považie. Nachádza sa v katastrálnom území obce Bánov v okrese Nové Zámky v Nitrianskom kraji. Územie bolo vyhlásené v roku 2004 na rozlohe 681,549ha.
Predmetom ochrany sú biotopy: Lužné vŕbovo-topoľové a jelšové lesy (91E0) a Lužné dubovo-brestovo-jaseňové lesy okolo nížinných riek (91F0).

Biotop 91E0 zahŕňa prirodzené lesy vyskytujúce sa bezprostredne pri tokoch od nížin až po horské prameniská. Pre biotop sú charakteristické pravidelné záplavy povrchovou vodou alebo zamokrenie podzemnou vodou. V alúviach väčších nížinných riek sa nachádzajú vŕbovo-topoľové lesy (Ls1.1), tzv. mäkký lužný les, pričom jeho pomenovanie je odvodené od mäkkého dreva topoľov a vŕb ako charakteristických drevín tohto biotopu. V podraste prevládajú druhy znášajúce trvalé alebo prechodné zamokrenie.

Biotop 91F0 sa zvykne označovať ako tvrdý lužný les, pretože drevo duba, brestov a jaseňa je tvrdé. Na rozdiel od predchádzajúceho biotopu sa nachádza na vyšších a relatívne suchších stanovištiach údolných nív so zriedkavejšími a časovo kratšími povrchovými záplavami. V niektorých prípadoch priamo nadväzuje na mäkký lužný les, ktorý sa nachádza bezprostredne pri rieke, no so zvyšujúcou sa vzdialenosťou od nej sa uplatňujú dreviny tvrdého lužného lesa. Drevinové zloženie porastov tvorí dub letný, brest hrabolistý a jaseň úzkolistý dunajský. Krovinové poschodie je dobre vyvinuté a druhovo bohaté, v bylinnej vrstve sú prítomné druhy s vysokými nárokmi na obsah dusíka v pôde, druhy znášajúce striedavé zamokrenie až vlhkomilné druhy a druhy kvitnúce na jar.

Predmetom ochrany sú tieto druhy: kunka červenobruchá (Bombina bombina), lopatka dúhová (Rhodeus sericeus amarus), roháč obyčajný (Lucanus cervus), vydra riečna (Lutra lutra), bobor vodný (Castor fiber)

Kunka červenobruchá je rozšírená od 1. do 4. vegetačného stupňa. Obýva kaluže až veľké rybníky v nížinách, zriedkavo nad 250 m. Po túto nadmorskú výšku na území Slovenska je všade hojná. Základnými zložkami potravy sú larvy komárov a chrobákov, ich zastúpenie v priebehu roka klesá, kým lietajúcich foriem v potrave pribúda. Je najdôležitejším ničiteľom lariev komárov, pritom požiera všetky vývo¬jové štádiá kukly.

Lopatka dúhová sa objavuje v stojatých a mierne prúdiacich vodách takmer v celej Európe, okrem Škandinávie a Fínska. Jej výskyt je podmienený výskytom lastúrnikov, ktoré jej slúžia k rozmnožovaniu, preto je veľmi ohrozovaná znečisťovaním životného prostredia. Živá sa rastlinným aj živočíšnym planktónom, drobnými živočíchmi a časťami rastlín. Potravu prijíma aj v zime.

Roháč obyčajný žije najmä v oblastiach dubových lesov južného a východného Slovenska. V listnatých lesoch severnej polovice Slovenska sa vyskytuje zriedkavejšie. Uvádzaný je zo 104 území európskeho významu. Druh je ohrozený výrubom starých dubín a odstraňovaním prestarnutých a poškodených dubov vhodných na vývoj lariev.

Vydra riečna sa vyskytuje v nadmorských výškach od 100 do 1 360 m n. m., a dokonca prechádza cez horské sedlá, napríklad vo výške 1 800 m n. m. Má dva bioregióny výskytu a to alpský bioregión (s populáciou 300 až 400 jedincov) a panónsky bioregión (s populáciou 100 až 200 jedincov). Ekosozologický status od roku 2019 ostáva VU – zraniteľný. Je zákonom chránená.

Bobor vodný je najväčším európskym hlodavcom. Je aktívny počas celého roka, v rámci dňa hlavne za súmraku a v noci. Je dobrý plavec, pod vodou vydrží aj 20 minút. Obľubuje kombináciu stojatých vôd a tečúcich riek od nížinného až po podhorský stupeň. Voda musí byt hlboká tak, aby v zime neprimŕzala a v lete nevysychala. Na brehoch musí byt dostatok mäkkých drevín ako sú vŕby, topole, brezy alebo jelše, ktoré slúžia aj ako potrava. Bobor vodný je v našom regióne zaradený medzi takmer ohrozené druhy (NT).

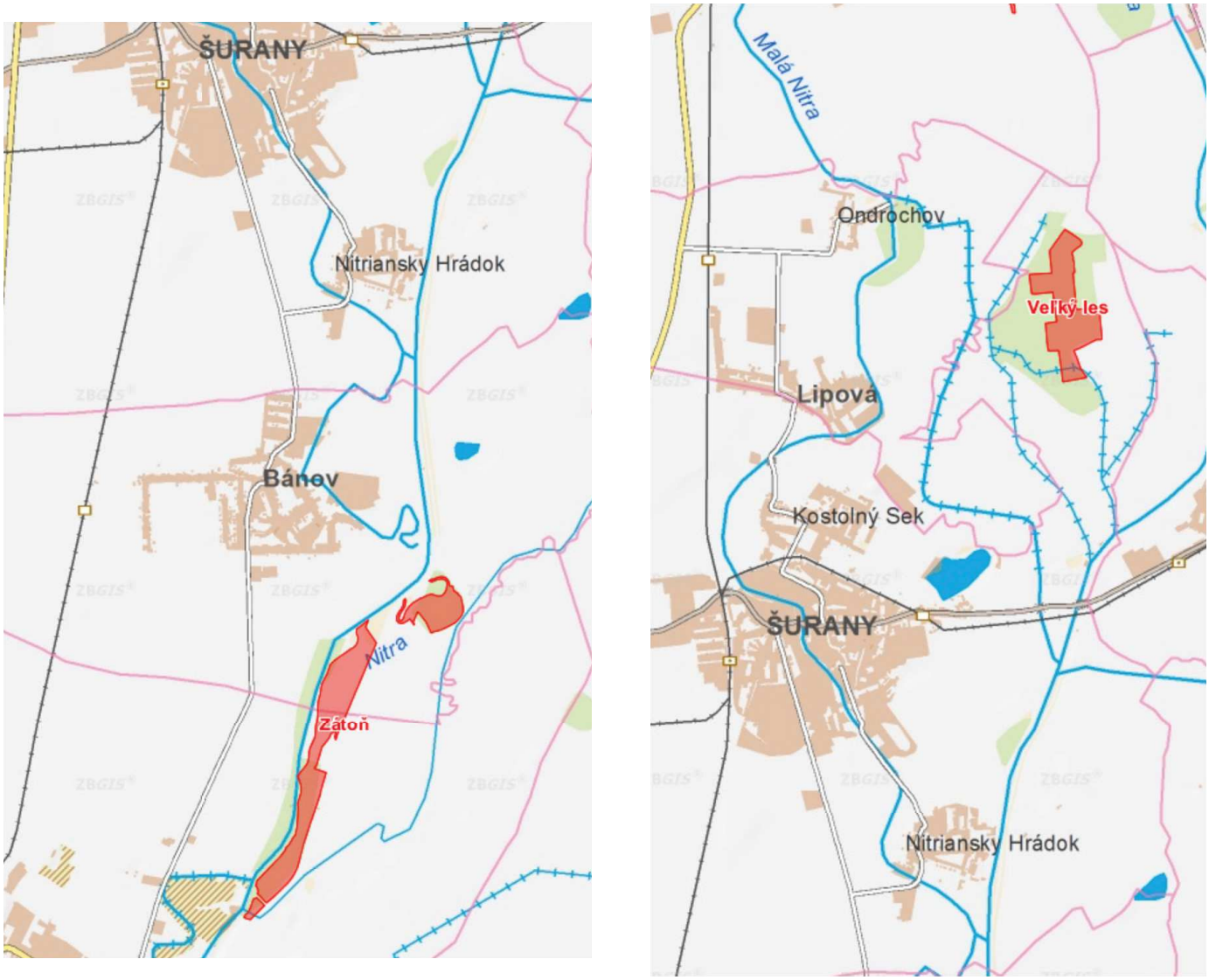

Obr. 11. Biotopy v SKUEV0084 Zátoň (vľavo) a SKUEV0094 Veľký les (vpravo)

SKUEV0094 Veľký les

SKUEV Veľký les má rozlohu 46747 ha patrí pod správu CHKO Dunajské luhy. Nachádza sa v katastrálnom území obce Šurany v Nitrianskom kraji. Vyhlásený bol za SKUEV v roku 2023. Predmetom ochrany sú tu biotopy Lužné dubovo-brestovo-jaseňové lesy okolo nížinných riek (91F0) a Karpatské a panónske dubovo-hrabové lesy (91G0)

Biotop 91F0 sa zvykne označovať ako tvrdý lužný les, pretože drevo duba, brestov a jaseňa je tvrdé. Na rozdiel od predchádzajúceho biotopu sa nachádza na vyšších a relatívne suchších stanovištiach údolných nív so zriedkavejšími a časovo kratšími povrchovými záplavami. V niektorých prípadoch priamo nadväzuje na mäkký lužný les, ktorý sa nachádza bezprostredne pri rieke, no so zvyšujúcou sa vzdialenosťou od nej sa uplatňujú dreviny tvrdého lužného lesa. Drevinové zloženie porastov tvorí dub letný, brest hrabolistý a jaseň úzkolistý dunajský. Krovinové poschodie je dobre vyvinuté a druhovo bohaté, v bylinnej vrstve sú prítomné druhy s vysokými nárokmi na obsah dusíka v pôde, druhy znášajúce striedavé zamokrenie až vlhkomilné druhy a druhy kvitnúce na jar.

Biotop 91G0 sú lesy pod vplyvom panónskej oblasti v nížinách a pahorkatinách, na náplavových terasách pokrytých sprašovými hlinami a v širších dnách kotlín. Porasty tvorí predovšetkým dub letný, v pahorkatinách aj dub zimný s hrabom obyčajným. Pôdy sú hlbšie a dobre zásobené živinami splavenými z vyšších polôh. Tieto lesy majú často narušenú štruktúru porastu dôsledkom výmladkového hospodárenia. Pre nenarušené porasty je typické dobre vyvinuté krovinové poschodie. Podrast býva druhovo bohatý, tvorený predovšetkým teplomilnými dubovými druhmi a druhmi so strednými nárokmi na živiny, pričom prevládajú trávy. Od dubovo-hrabových lesov karpatských sa odlišujú predovšetkým absenciou buka lesného a ostrice chlpatej, ako aj vyšším zastúpením niektorých teplomilných panónskych druhov.

Predmetom ochrany sú tiež druhy: Bombina bombina, Lucanus cervus a Lutra lutra.

Kunka červenobruchá (Bombina bombina) je rozšírená od 1. do 4. vegetačného stupňa. Obýva kaluže až veľké rybníky v nížinách, zriedkavo nad 250 m. Po túto nadmorskú výšku na území Slovenska je všade hojná. Základnými zložkami potravy sú larvy komárov a chrobákov, ich zastúpenie v priebehu roka klesá, kým lietajúcich foriem v potrave pribúda. Je najdôležitejším ničiteľom lariev komárov, pritom požiera všetky vývo¬jové štádiá kukly.

Roháč obyčajný (Lucanus cervus) žije najmä v oblastiach dubových lesov južného a východného Slovenska. V listnatých lesoch severnej polovice Slovenska sa vyskytuje zriedkavejšie. Uvádzaný je zo 104 území európskeho významu. Druh je ohrozený výrubom starých dubín a odstraňovaním prestarnutých a poškodených dubov vhodných na vývoj lariev.

Vydra riečna (Lutra lutra) sa vyskytuje v nadmorských výškach od 100 do 1 360 m n. m., a dokonca prechádza cez horské sedlá, napríklad vo výške 1 800 m n. m. Má dva bioregióny výskytu a to alpský bioregión (s populáciou 300 až 400 jedincov) a panónsky bioregión (s populáciou 100 až 200 jedincov). Ekosozologický status od roku 2019 ostáva VU – zraniteľný. Je zákonom chránená.

SKUEV0097 Palárikovské lúky

SKUEV Palárikovské lúky je aj prírodnou rezerváciou v správe štátnej ochrany prírody Dunajské luhy. Nachádza sa v katastrálnom území obce Palárikovo v okrese Nové Zámky v Nitrianskom kraji. Územie bolo vyhlásené alebo novelizované v roku 2011 na rozlohe 16,9313 ha. Ochranné pásmo nebolo určené.

Predmetom ochrany sú tu biotopy európskeho významu: Nížinné a podhorské kosné lúky (6510) a Vnútrozemské slaniská a slané lúky (1340) a druhy európskeho významu: pichliač úzkolistý (Cirsium brachycephalum) a kunka červenobruchá (Bombina bombina).

Biotop 6510 tvoria hnojené, jedno- až dvojkosné lúky s prevahou vysokosteblových, krmovinársky hodnotných tráv, ako ovsík obyčajný, psiarka lúčna, trojštet žltkastý, tomka voňavá, a bylín. Osídľujú rozmanité stanovištia od vlhkých až po suchšie stanovištia v teplejších oblastiach, s čím je úzko spojená ich pomerne veľká variabilita. Sú druhovo bohaté, ich typické druhové zloženie sa však mení podľa typu stanovišťa a spôsobu obhospodarovania. Vrstva machorastov je slabo vyvinutá. Biotop sa vyskytuje v alúviách veľkých riek, na svahoch, násypoch, na miestach bývalých polí, na zatrávnených úhoroch a v ovocných sadoch na slabo kyslých až neutrálnych, stredne hlbokých až hlbokých, mierne vlhkých až mierne suchých pôdach s dobrou zásobou živín.

Biotop 1340 tvoria travinno-bylinné porasty na veľmi zasolených pôdach. Pôda má silno zásaditú reakciu. Do tejto jednotky patria aj slaniská, ktoré sa utvárajú okolo travertínových prameňov, z ktorých vyvierajú minerálne vody s vysokým obsahom solí. V zníženinách sa po odparení vody vyskytuje na povrchu pôdy vykryštalizovaná soľ. Tá prichádza do priameho kontaktu s koreňmi rastlín a spôsobuje, že niektoré rastliny tvoria zakrpatené formy. Typické druhové zloženie zasolených biotopov je kombináciou slanomilných, vlhkomilných a vápnomilných druhov a na miestach ovplyvňovaných človekom aj ruderálov. Slaniská sa dnes veľmi vzácne vyskytujú v nížinách južného Slovenska. Majú charakter slaných stepí a najviac sa podobajú panónskym slaným stepným lúkam. V minulosti sa zväčša využívali ako pasienky. Travertínové slaniská sa vyskytujú v severnej časti Slovenska, vo flyšovej oblasti na úpätí pohorí ležiacich v dažďovom tieni Tatier a v kotlinách s relatívne suchšou klímou.

Predmetom ochrany sú tieto druhy európskeho významu:

Pichliač úzkolistý (Cirsium brachycephalum) je dvojročná vlhkomilná bylina s priamou a tuhou byľou, len hore rozkonárená, na dolnej časti nesúvislo ostnato krídlatá, vysoká 80 až 110 cm. Na Slovensku sa vyskytuje od Záhorskej a Podunajskej nížiny, cez Ipeľskú brázdu až po Východoslovenskú nížinu. Pichliač úzkolistý obľubuje mokré a zaplavované lúky s hlinitými pôdami. Kvitne od júna do septembra. Na Slovensku sa považuje za ohrozený taxón.

Kunka červenobruchá (Bombina bombina) je rozšírená od 1. do 4. vegetačného stupňa. Obýva kaluže až veľké rybníky v nížinách, zriedkavo nad 250 m. Po túto nadmorskú výšku na území Slovenska je všade hojná. Základnými zložkami potravy sú larvy komárov a chrobákov, ich zastúpenie v priebehu roka klesá, kým lietajúcich foriem v potrave pribúda. Je najdôležitejším ničiteľom lariev komárov, pritom požiera všetky vývojové štádiá kukly.

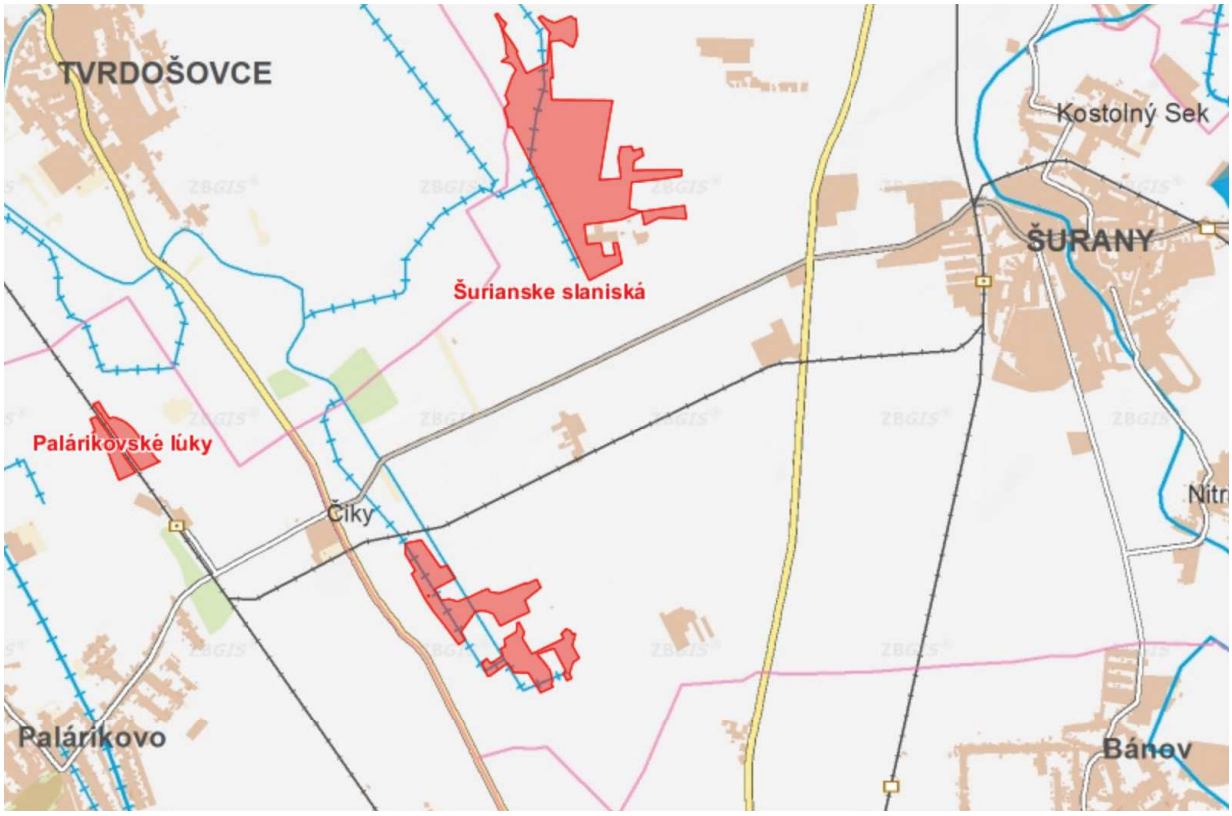

Obr. 12. Územia európskeho významu s výskytom slanísk - SKUEV0097 Palárikovské lúky a SKUEV0096 Šurianske slaniská

5.1 DRUHY A BIOTOPY EURÓPSKEHO VÝZNAMU, KTORÉ SÚ PREDMETOM OCHRANY V DOTKNUTÝCH ÚEV

Záujmové územie sa nachádza v bízkosti **SKCHVU005 Dolné Považie, SKUEV0094 Veľký les, SKUEV0084 Zátoň, SKUEV Šurianske slaniská a SKUEV0097 Palárikovské lúky.** Predmety ochrany týchto území a možný vplyv navrhovanej činnosti na ne sú uvedené v nasledujúcich tabuľke 2.

Tabuľka 2. Identifikácia predmetov ochrany

SKUCHVU005 Dolné Považie			
Druhy európskeho významu	**Možnosť ovplyvnenia**	**Typ vplyvu**	**Komentár**
Falco vespertinus	Áno	Nepriamy	Strata potravného biotopu mimo CHVU
Coracias garrulus	Áno	Nepriamy	Strata potravného biotopu mimo CHVU
Circus aeruginosus	Áno	Nepriamy	Strata potravného a hniezdneho biotopu mimo CHVU
Anthus campestris	Áno	Nepriamy	Strata potravného a hniezdneho biotopu mimo CHVU
Sylvia nissoria	Áno	Nepriamy	Strata potravného a hniezdneho biotopu mimo CHVU
Galerida cristata	Áno	Nepriamy	Strata potravného a hniezdneho biotopu mimo CHVU
Lanius minor	Áno	Nepriamy	Strata potravného biotopu mimo CHVU
Coturnix coturnix	Áno	Nepriamy	Strata potravného a hniezdneho biotopu mimo CHVU
Saxicola rubicola	Áno	Nepriamy	Strata potravného biotopu mimo CHVU
Alcedo athys	Nie	-	Do populácie druhu ani biotopu druhu v CHVU sa nezasahuje
Dendrocopos syriacus	Áno	Nepriamy	Strata potravného a hniezdneho biotopu mimo CHVU

SKUEV0096 Šurianske slaniská			
Biotopy európskeho významu	**Možnosť ovplyvnenia**	**Typ vplyvu**	**Komentár**
1340 Vnútrozemské slaniská a slané lúky	Nie	-	Do biotopu v SKUEV sa nezasahuje
6510 Nížinné a podhorské kosné lúky	Nie	-	Do biotopu v SKUEV sa nezasahuje
Druhy európskeho významu	**Možnosť ovplyvnenia**	**Typ vplyvu**	**Komentár**
Bombina bombina	Áno	Nepriamy	Možný zásah do migračnej trasy
Cirsium brachycephalum	Nie	-	Do populácie druhu ani biotopu druhu v SKUEV sa nezasahuje

SKUEV0084 Zátoň			
Biotopy európskeho významu	**Možnosť ovplyvnenia**	**Typ vplyvu**	**Komentár**
91E0 Lužné vŕbovo-topoľové a jelšové lesy	Áno	Nepriamy	Možnosť ovplyvnenia vodného režimu
91F0 Lužné dubovo-brestovo-jaseňové lesy okolo nížinných riek	Áno	Nepriamy	Možnosť ovplyvnenia vodného režimu
Druhy európskeho významu	**Možnosť ovplyvnenia**	**Typ vplyvu**	**Komentár**
Bombina bombina	Áno	Nepriamy	Možný zásah do migračnej trasy
Castor fiber	Áno	Nepriamy	Možný zásah do migračnej trasy
Lucanus cervus	Nie	-	Do populácie druhu ani biotopu druhu v SKUEV sa nezasahuje
Lutra lutra	Áno	Nepriamy	Možný zásah do migračnej trasy
Rhodeus sericeus amarus	Áno	Nepriamy	Možný zásah do migračnej trasy

SKUEV0094 Veľký les			
Biotopy európskeho významu	**Možnosť ovplyvnenia**	**Typ vplyvu**	**Komentár**
91F0 Lužné dubovo-brestovo-jaseňové lesy okolo nížinných riek	Nie	-	Do biotopu v SKUEV sa nezasahuje
91G0 Karpatské a panónske dubovo-hrabové lesy	Nie	-	Do biotopu v SKUEV sa nezasahuje
Druhy európskeho významu	**Možnosť ovplyvnenia**	**Typ vplyvu**	**Komentár**
Bombina bombina	Áno	Nepriamy	Možný zásah do migračnej trasy
Lucanus cervus	Nie	-	Do populácie druhu ani biotopu druhu v SKUEV sa nezasahuje
Lutra lutra	Áno	Nepriamy	Možný zásah do migračnej trasy

SKUEV0097 Palárikovské lúky			
Biotopy európskeho významu	**Možnosť ovplyvnenia**	**Typ vplyvu**	**Komentár**
1340 Vnútrozemské slaniská a slané lúky	Nie	-	Do biotopu v SKUEV sa nezasahuje
Druhy európskeho významu	**Možnosť ovplyvnenia**	**Typ vplyvu**	**Komentár**
Bombina bombina	Áno	Nepriamy	Možný zásah do migračnej trasy
Cirsium brachycephalum	Nie	-	Do populácie druhu ani biotopu druhu v SKUEV sa nezasahuje

5.2 BIOTOPY EURÓPSKEHO VÝZNAMU NACHÁDZAJÚCE SA MIMO UEV

V záujmovom území nie sú údaje o výskyte biotopov európskeho významu.

6 HODNOTENIE VPLYVOV NA DOTKNUTÉ ÚZEMIA SÚSTAVY NATURA 2000

6.1 IDENTIFIKÁCIA DOTKNUTÝCH PREDMETOV OCHRANY

6.1.1 BIOTOPY

Priamo v záujmovom území a jeho blízkom okolí boli počas terénneho monitoringu zmapované významnejšie typy biotopov podľa Vyhlášky MŽP SR č. 579/2008 Z. z., ktorou sa mení vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a podľa Katalógu biotopov Slovenska (Stanová, Valachovič, 2002, Šuvada et al. 2023). Zistené boli nasledovné biotopy:

- Kr7 Trnkové a lieskové kroviny
- Kr9 Vŕbové kroviny na zaplavovaných brehoch riek
- X3 Nitrofilná ruderálna vegetácia mimo sídel
- X5 Úhory a extenzívne obhospodarované polia
- X7 Intenzívne obhospodarované polia
- X8 Porasty inváznych neofytov (prevažne *Solidago gigantea*)
- X9 Porasty nepôvodných drevín (Robinia pseudoacacia, *Ailanthus altissima*)
- Lk11 Trstinové spoločenstvá mokradí

V dotkutých územiach európskeho významu bol potvrdený výskyt biotopov 1340 Vnútrozemské slaniská a slané lúky, 6510 Nížinné a podhorské kosné lúky a 91E0 Lužné vŕbovo-topoľové a jelšové lesy.



Obr. 13. Typické biotopy v skúmanom území - Intenzívne obhospodarované polia, úhory a líniová vegetácia



Obr. 14. Mapa významnejších komplexov biotopov
- X9 Porasty nepôvodných drevín (červenou)
- Trnkové a lieskové kroviny + líniová vegetácia so zastúpením pôvodných drevín (zelenou)
- X5 Úhory a extenzívne využívané polia (žltou)
- Lk11 Trstinové spoločenstvá mokradí (modrou)

Zvyšok plochy je tvorený biotopom X7 Intenzívne obhospodarované polia



Obr. 15. Líniové porasty biotopu Kr7.



Obr. 16. Porast nepôvodných drevín, biotop X9 (agát biely)

6.1.2 DRUHY EURÓPSKEHO A NÁRODNÉHO VÝZNAMU

Bezstavovce

Diverzita aj početnosť bezstavovcov boli prekvapivo nízke. neboli zaznamenané druhy európskeho ani národného významu, najpočetnejším druhom bola včela medonosná (Apis melifera). Vzhľadom na charakter lokality je možné predpoklada aj prítomnosť čmeliakov, ktorá sa však počas májovej návštevy nepotvrdila napriek vhodnosti počasia a prítomnosti druhov ktoré tvoria potravnú ponuku. V letnom období je možné predpokladať o niečo vyššie zastúpenie bezstavovcov.

Tabuľka 3. Zaznamenané druhy bezstavovcov

Rad	Čeľaď	Druh	Početnosť
Lepidoptera	Papilionoidea	*Coenonympha pamphilus*	12
	Papilionoidea	*Ochlodes sylvanus*	7
Hymenoptera	Apidae	*Apis mellifera*	34
Diptera	Syrphidae	*Eristalis tenax*	1
		Helophilus trivittatus	1
	Bombyliidae	*Bombylella atra*	1
	Tabanidae	*Hybomitra bimaculata?*	1

Obojživelníky a plazy

Priamo v záujmovej oblasti neboli nájdené žiadne jedince alebo pobytové znaky cieľových druhov. V hraniciach vymedzeného územia (záujmová oblasť) sa nenachádza žiadny vodný habitat (vodný tok, jazero atď.), ktorý by mohol fungovať ako lokálne centrum biodiverzity pre sledované druhy. Vyšší potenciál pre výskyt plazov a obojživelníkov v záujmovom území majú habitatové prvky so stabilnejšími ekologickými väzbami (menej zasiahnuté agrotechnickými zásahmi) ako sú napr. stromoradia, medze a menšie lesné zoskupenia. Absencia nálezov z jednej monitorovacej akcie nepredstavuje dôkaz, že cieľové druhy sa na lokalite nevyskytujú. Z tohto hľadiska sú potrebné opakované návštevy aj v iných častiach roka (nie len v jarnom aspekte), prípadne dlhodobé sledovanie vo viacerých rokoch po sebe.

V blízkom susedstve, ale už za hranicami vymedzeného záujmového územia sa nachádza malá vodná plocha s otvorenou hladinou, kde boli nájdené znášky obojživelníkov z rodu Pelophylax (obr. 17). Akustické prejavy druhu Pelophylax ridibundus tu boli identifikované vo večerných hodinách 11.4. a v poobedňajších hodinách 12. 4. 2024.

Na lokalite SKUEV Zátoň boli z cieľových druhov pozorované Pelophylax sp., Rana dalmatina (obr. 18) a Lacerta agilis. Na lokalite SKUEV Šurianske slaniská boli identifikované akustické prejavy Bombina bombina. Tento druh na lokalite SKUEV Šurianske slaniská predstavuje predmet ochrany územia.

Všetky doložené druhy sú zákonom chránené živočíchy, pričom druhy Bombina bombina, Rana dalmatina a Lacerta agilis sú aj druhy európskeho významu (zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny).

Tabuľka 4. Zaznamenané druhy obojživelníkov a plazov

Trieda	Dátum	Druh	Počet	Typ záznamu	Lokalita	Biotop
Reptilia	10.4.2024	*Lacerta agilis*	2	pozorovanie	SKUEV Zátoň	lužný les
Reptilia	11.4.2024	*Lacerta* sp.	1	pozorovanie	SKUEV Zátoň	lužný les
Reptilia	11.4.2024	*Lacerta agilis*	1	pozorovanie	SKUEV Zátoň	lužný les
Reptilia	11.4.2024	*Lacerta agilis*	1	kadáver	SKUEV Zátoň	hrádza
Amphibia	11.4.2024	*Rana dalmatina*	1	pozorovanie	SKUEV Zátoň	mláka
Amphibia	11.4.2024	*Pelophylax* sp.	1	pozorovanie	SKUEV Zátoň	mláka
Amphibia	11.4.2024	*Pelophylax* sp.	< 100	znášky	západne od záujmov.úz.	jazero
Amphibia	11.4.2024	*Bombina bombina*	5	akust.signál	SKUEV Šurianske slaniská	zatopené slanisko
Amphibia	12.4.2024	*Pelophylax ridibundus*	5	akust.signál	západne od záujmov.úz.	jazero



Obr. 17. Znáška Pelophylax sp. v jazierku západne od záujmovej oblasti



Obr. 18. Skokan štihly (Rana dalmatina) na lokalite SKUEV Zátoň

Netopiere

V záujmovom území a jeho tesnej blízkosti bolo zaznamenaných 5 druhov netopierov, konkrétne Hypsugo savii, Nyctalus noctula, Pipistrellun nathusii, P. kuhlii a P. pygmaeus. Podľa vyhlášky MŽP SR č. 579/2008 Z. z. sú všetky zaznamenané druhy druhmi európskeho významu. Celkovo bola letová aktivita pomerne nízka, čo zodpovedá charakteru prostredia (neprítomnosť vodnej plochy a starších porastov. Najpočetnejšími druhmi boli Pipistrellus nathusii a Pipistrellus pygmaeus.

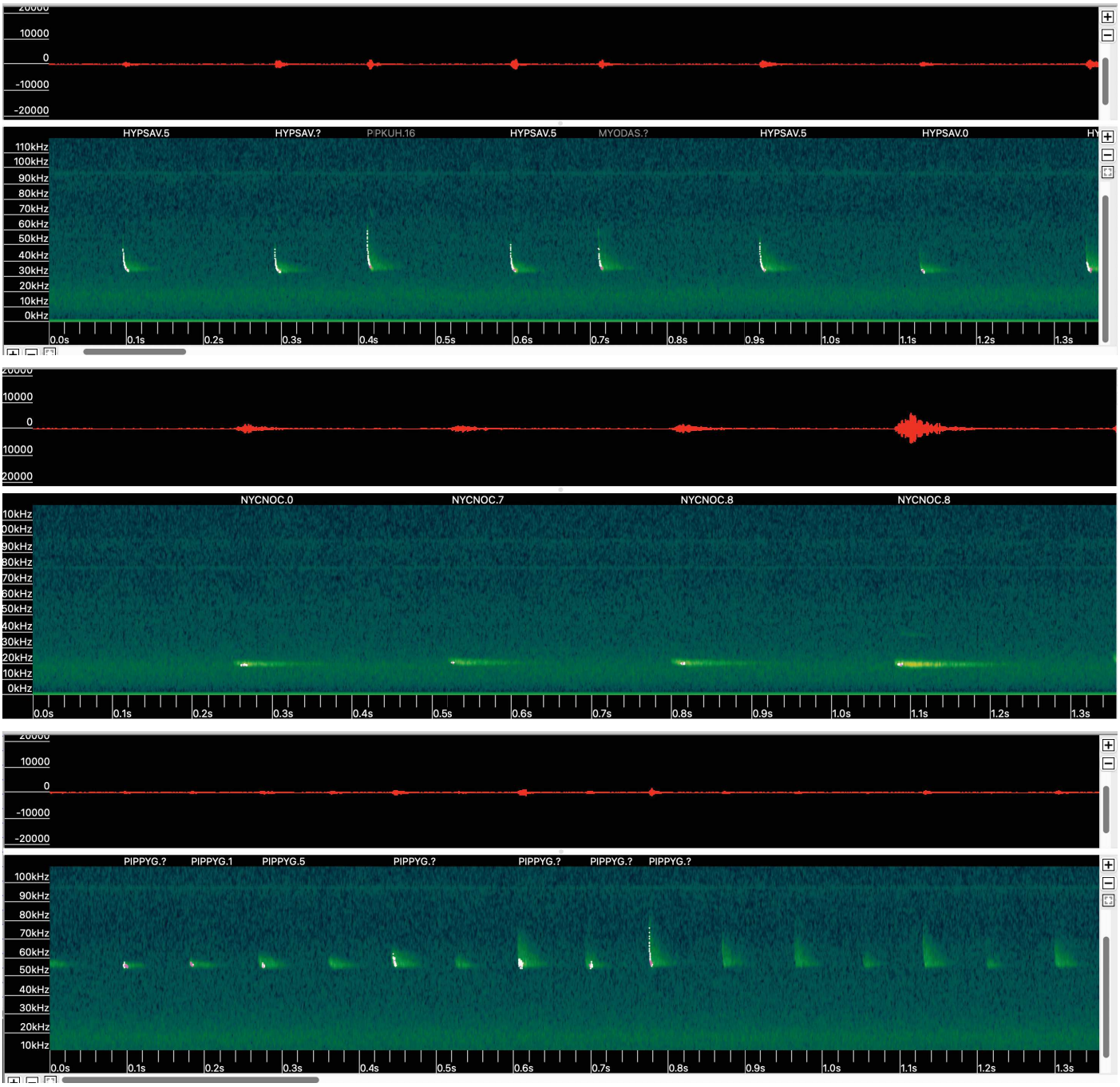

Obr. 17. Echolokačné signály netopierov zaznamenaných na lokalite - Hypsugo savii, Nyctalus noctula a Pipistrellus pygmaeus

Vtáky

Počas návštevy záujmového územia v apríli 2024 bolo na ploche určenej pre budúcu výstavbu zaznamenaných 32 rôznych druhov vtákov. Z daného zoznamu boli tri patriace do zoznamu druhov európskeho významu (kaňa močiarna Circus aeruginosus, ďateľ hnedkavý Dendrocopos syriacus a pipíška chochlatá Galerida cristata) a sú zároveň výberovými a kaňa močiarna a ďateľ hnedkavý aj kritériovými druhmi v CHVÚ Dolné Považie. Je veľmi pravdepodobné, že v prípade dlhodobejšieho monitoringu zachytávajúceho dlhšiu časť hniezdnej doby, dobu migrácie a zimovania, by bol počet druhov výrazne vyšší. Nasvedčuje tomu aj zoznam druhov, ktorý je možné získať z údajov zapísaných v databáze Aves-symfony.

Do dnešného dňa sa v databáze nachádzajú údaje o 62 druhoch zistených na lokalite zodpovedajúcej ploche budúcej výstavby. Medzi ochranársky významnejšie druhy (mimo tých zistených v apríli 2024) patria bocian biely (Ciconia ciconia), orol kráľovský (Aquila heliaca), sokol rároh (Falco cherug), sokol sťahovavý (F. peregrinus), haja červená (Milvus milvus), hrdlička poľná (Streptopelia turtur), strakoš veľký (Lanius excubitor) a pŕhľaviar čiernohlavý (Saxicola rubicola), ktoré patria medzi druhy európskeho významu, či plamienka driemavá (Tyto alba) alebo kuvik obyčajný (Athene noctua), ktoré sú významné z hľadiska národného významu. Pre veľkú časť z nich je dané územie hniezdnym a/alebo potravovým biotopom. Časť druhov využíva územie počas mimohniezdneho obdobia (migračná trasa, zimovisko).

V blízkosti územia určeného pre budúcu výstavbu je niekoľko maloplošných chránených území v rámci siete Natura 2000 a CHVÚ Dolné Považie. Najbližšie záujmového územia ležia SKUEV 0084 Zátoň a SKUEV 0096 Šurianske slaniská, ktoré môžu byť z pohľadu hniezdiacich druhov vtákov potenciálne dotknuté stavebnou činnosťou, neskoršou prevádzkou a celkovo plánovanou zmenou biotopov. Počas krátkeho prieskumu 11.4.2024 bolo v SKUEV Zátoň zistených 17 vtáčích druhov. Z nich orliak morský (Haliaeetus albicilla) a chavkoš nočný (Nycticorax nycticorax) patria medzi druhy európskeho významu. Z pohľadu národného významu môžeme za významnejšie pozorovanie označiť výskyt páru kačíc chrapiek (Anas crecca) v prostredí zodpovedajúcom ich hniezdnym nárokom. V SKUEV Šurianske slaniská bolo 11.4.2024 zaznamenaných 11 druhov vtákov, okrem iných aj niekoľko párov cíbika chochlatého (Vanellus vanellus), ktorý patrí medzi najrýchlejšie ustupujúce vtáčie druhy otvorenej krajiny nielen Slovenska aj širšieho európskeho regiónu.

Na týchto územiach bolo doteraz zaznamenaných spolu 151 vtáčích druhov (135 SKUEV Zátoň, 123 SKUEV Šurianske slaniská). Medzi druhy európskeho významu patria napr. rybárik riečny (Alcedo atthis), bocian čierny (Ciconia nigra), včelár lesný (Pernis apivorus), žlna sivá (Picus canus), brehuľa hnedá (Riparia riparia), či strakoš kolesár (L. minor), zistené v prostredí SKUEV Zátoň, alebo chrapkáč poľný (Crex crex), či sokol kopcovitý (F. vespertinus). Európsky významné druhy vtákov ako napr. ďatel prostredný (D. medius), tesár čierny (Dryocopus martius), včelárik zlatý (Merops apiaster), muchárik bielokrký (Ficedula albicollis), či muchár sivý (Muscicapa striata) sú známe z oboch týchto maloplošných chránených území.

Tabuľka 5. Druhy vtákov zaznamenané priamo na ploche plánovaného strategického parku a v okolitých SKUEV

Šurany_polia	SKUEV Zátoň	SKUEV Šurianske slaniská
Alauda arvensis	*Anas crecca*	*Anas platyrhynchos*
Anas platyrhynchos	*Anas platyrhynchos*	*Buteo buteo*
Ardea cinerea	*Ardea cinerea*	*Columba palumbus*
Buteo buteo	*Buteo buteo*	*Falco tinnunculus*
Carduelis carduelis	*Certhia familiaris*	*Hirundo rustica*
Circus aeruginosus	*Columba palumbus*	*Motacilla flava*
Columba palumbus	*Dendrocopos major*	*Passer montanus*
Corvus corax	*Dendrocopos minor*	*Pica pica*
Corvus frugilegus	*Falco tinnunculus*	*Sylvia communis*
Cyanistes caeruleus	***Haliaeetus albicilla***	*Upupa epops*
Cygnus olor	*Luscinia megarhynchos*	*Vanellus vanellus*
Dendrocopos major	***Nycticorax nycticorax***	
Dendrocopos syriacus	*Picus viridis*	
Falco tinnunculus	*Sturnus vulgaris*	
Galerida cristata	*Sylvia atricapilla*	
Gallinula chloropus	*Sylvia curruca*	
Chloris chloris	*Upupa epops*	
Luscinia megarhynchos		
Motacilla alba		
Motacilla flava		
Oenanthe oenanthe		
Parus major		
Passer montanus		
Periparus ater		
Phasianus colchicus		
Phoenicurus ochruros		
Pica pica		
Sturnus vulgaris		
Sylvia atricapilla		
Sylvia communis		
Sylvia curruca		
Turdus merula		

Tabuľka 6. Druhy vtákov z databázy AVES-symphony

	Šurany_polia	Zátoň	Šurianske slaniská
Accipiter gentilis	+	+	+
Accipiter nisus	+	+	+
Acrocephalus arundinaceus		+	+
Acrocephalus palustris		+	
Actitis hypoleucos		+	
Aegithalos caudatus		+	+
Alauda arvensis	+	+	+
Alcedo atthis		+	
Anas crecca		+	
Anas platyrhynchos	+	+	+
Anser albifrons	+	+	+
Anser anser	+	+	+
Anser fabalis		+	+
Anthus cervina			+
Anthus pratensis		+	+
Anthus trivialis		+	+
Apus apus		+	+
Aquila heliaca	+	+	+
Ardea alba	+	+	+
Ardea cinerea	+	+	+
Asio flammeus		+	+
Asio otus	+	+	+
Athene noctua	+		+
Aythya fuligula		+	
Buteo buteo	+	+	+
Buteo lagopus	+	+	+
Carduelis cannabina	+	+	+
Carduelis carduelis	+	+	+
Carduelis flammea			+
Carduelis chloris	+	+	+
Carduelis spinus		+	+
Certhia brachydactyla		+	
Certhia familiaris		+	+
Ciconia ciconia	+	+	+
Ciconia nigra		+	
Circus aeruginosus	+	+	+
Circus cyaneus	+	+	+
Circus macrourus	+		
Circus pygargus		+	+
Clanga pomarina		+	
Coccothraustes coccothraustes	+	+	+
Columba livia f. domestica	+	+	+
Columba oenas		+	+
Columba palumbus	+	+	+
Corvus corax	+	+	+
Corvus cornix		+	+
Corvus frugilegus	+		+
Corvus monedula		+	+
Coturnix coturnix		+	+
Crex crex			+
Cuculus canorus		+	+
Cyanistes caeruleus	+	+	+
Cygnus olor (Gmelin, 1789)		+	+
Delichon urbica	+	+	+
Dendrocopos major	+	+	+
Dendrocopos medius		+	+
Dendrocopos minor		+	
Dendrocopos syriacus	+	+	+
Dryocopus martius		+	+
Emberiza calandra			+
Emberiza citrinella		+	+
Emberiza schoeniclus	+	+	+
Erithacus rubecula		+	+
Falco columbarius	+		+
Falco cherrug	+	+	+
Falco peregrinus	+	+	+
Falco subbuteo		+	+
Falco tinnunculus	+	+	+
Falco vespertinus			+
Ficedula albicollis		+	+
Ficedula hypoleuca		+	+
Fringilla coelebs	+	+	+
Fringilla montifringilla		+	+
Fulica atra		+	

Tabuľka 6. pokračovanie

	Šurany_polia	Zátoň	Šurianske slaniská
Galerida cristata	+	+	+
Gallinago gallinago			+
Gallinula chloropus		+	
Garrulus glandarius	+	+	+
Grus grus		+	+
Haliaeetus albicilla		+	+
Hippolais icterina		+	+
Hirundo rustica	+	+	+
Charadrius dubius		+	
Chroicocephalus ridibundus		+	
Jynx torquilla		+	+
Lanius collurio		+	+
Lanius excubitor	+	+	+
Lanius minor		+	
Larus cachinnans	+	+	+
Larus canus		+	
Larus michahellis		+	+
Locustella fluviatilis		+	
Locustella naevia			+
Loxia curvirostra		+	
Luscinia luscinia			+
Luscinia megarhynchos	+	+	+
Mergus merganser		+	
Merops apiaster		+	+
Milvus milvus	+		
Motacilla alba	+	+	+
Motacilla cinerea		+	+
Motacilla flava		+	+
Muscicapa striata		+	+
Numenius arquata			+
Nycticorax nycticorax		+	
Oenanthe oenanthe			+
Oriolus oriolus		+	+
Parus major	+	+	+
Passer domesticus	+	+	+
Passer montanus	+	+	+
Periparus ater		+	+
Pernis apivorus		+	
Phalacrocorax carbo	+	+	+
Phasianus colchicus	+	+	+
Phoenicurus ochruros	+	+	+
Phylloscopus collybita		+	+
Phylloscopus sibilatrix	+	+	
Phylloscopus trochilus		+	
Pica pica	+	+	+
Picus canus		+	
Picus viridis		+	+
Plectrophenax nivalis		+	
Poecile palustris		+	+
Prunella modularis		+	+
Pyrrhula pyrrhula		+	+
Regulus regulus		+	+
Remiz pendulinus		+	
Riparia riparia		+	
Saxicola rubetra			+
Saxicola rubicola	+	+	+
Scolopax rusticola			+
Serinus serinus		+	+
Sitta europaea		+	+
Streptopelia decaocto	+	+	+
Streptopelia turtur	+	+	+
Strix aluco		+	+
Sturnus vulgaris	+	+	+
Sylvia atricapilla		+	+
Sylvia communis		+	+
Sylvia curruca		+	+
Sylvia nisoria		+	+
Tachybaptus ruficollis		+	
Tringa glareola		+	+
Tringa ochropus		+	+
Troglodytes troglodytes	+	+	+
Turdus iliacus	+	+	+
Turdus merula	+	+	+
Turdus philomelos	+	+	+
Turdus pilaris	+	+	+
Turdus viscivorus	+	+	+
Tyto alba	+		
Upupa epops		+	+
Vanellus vanellus		+	+

Cicavce

Línia A bola lokalizovaná na okraji menšej plochy líniovej zelene lesného charakteru (remízka). Remízka o dĺžke približne 250 m a šírke 20 m sa nachádzala v strednom úseku záujmovej plochy a bola situovaná kolmo na cestnú komunikáciu č. 64 (obr. 1, 2). Stromovú etáž tvoril najmä agát a krovinovú orgován. Podrast na okraji plochy bol reprezentovaný nižším trávnatým zárastom s prímesami segetálnej vegetácie (obr. 3). V čase monitoringu remízka susedila s čerstvo osiatym poľom (tj. aktuálne bez vegetácie), a tak predstavovala výrazne izolovaný refugiálny prvok drevinovej zelene v krajine s rozsiahlymi lánmi poľnohospodárskych plôch (obr. 2).

Línia B sa nachádzala na hranici líniovej zelene pozdĺž poľnej cesty (obr. 1) a agrocenózy s porastom dvoch druhov obilnín (pravdepodobne jačmeň a pšenica). Líniová zeleň bola tvorená riedkym stromoradím (obr. 4) s hustým, ale v čase monitoringu ešte nízkym podrastom rôznych tráv a bylín (obr. 5). Podobne ako priestor Línie A, aj táto drevinová zeleň predstavovala refúgiálny prvok v intenzívne využívanej poľnohospodárskej krajine (obr. 4).

Línia C bola umiestnená v priestore 2 monokultúrnych agrocenóz (obr. 6) tak, že 12 odchytových bodov sa nachádzalo v poraste jačmeňa a 13 v pšeničnom poli. Línia prebiehala vo vzdialenosti zhruba 100 m od okraja poľa paralelne s Líniou B (obr. 1). V oboch porastoch obilia boli viditeľné početné pobytové znaky drobných cicavcov (obr. 7).

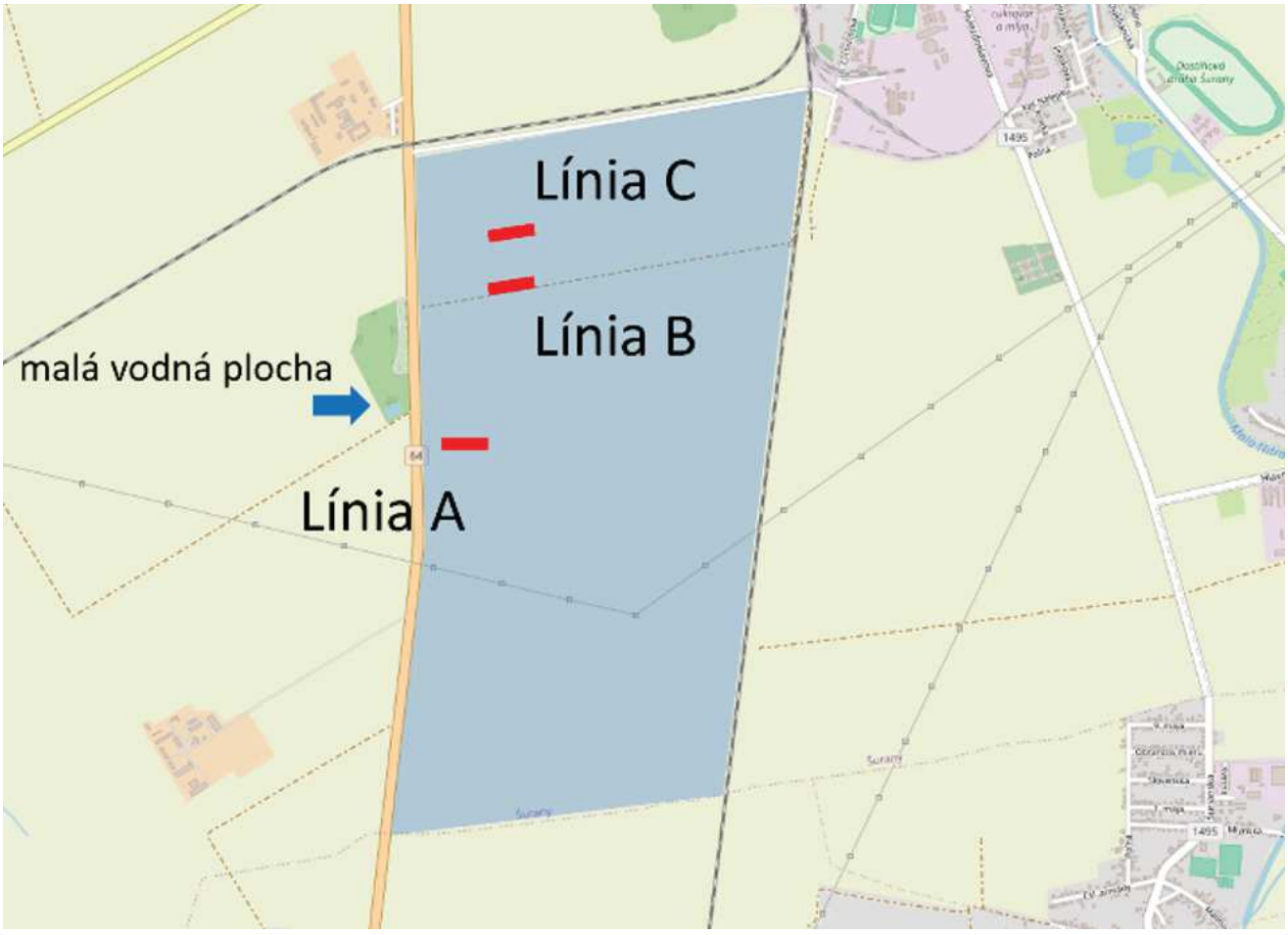

Obr. 19. Odchytové línie

Odchytené jedince drobných cicavcov boli pri každom odchyte druhovo identifikované, bolo určené ich pohlavie a zmerané základné teriologické parametre (napr. dĺžka tela, dĺžka chvosta, dĺžka zadného chodidla). Jedince boli po odchyte označené dočasnou značkou (zástrih do srsti na chrbtovej strane), ktorá umožnila identifikáciu počtu odchytených jedincov. Odchytené drobné cicavce boli po druhovej identifikácii a zaznamenaní potrebných teriologických údajov vypustené na mieste odchytu.

Pri analýze početnosti (abundancia) jednotlivých druhov bol použitý kvalifikovaný odhad (korigovaná abundancia) vyjadrený na jednotku odchytového úsilia 100 pasconocí (Odum 1977, Losos et al. 1984). Do ďalších výpočtov a porovnaní boli použité tieto hodnoty abundancie. Pre potreby analýzy spoločenstiev drobných cicavcov a ich porovnania boli vypočítané hodnoty dominancie, druhovej diverzity a korigovanej ekvitability (vyrovnanosti) podľa Shannona a Wienera. Za účelom porovnania sledovaných synúzií boli vyjadrené aj hodnoty indexov podobností podľa Sörensena a Renkonena (Odum 1977, Losos et al. 1984). Prvotné spracovanie údajov o odchytených jedincoch sa uskutočnilo v prostredí MS Excel. Na výpočet synekologických parametrov a indexov podobnosti spoločenstiev bola použitá programová aplikácia ComEcoPaC (Drozd 2010).

ANALÝZA VYBRANÝCH POPULAČNÝCH A SYNEKOLOGICKÝCH PARAMETROV

Na sledovaných líniách záujmovej oblasti boli odchytení zástupcovia 8 druhov drobných cicavcov (tab. 1) v celkovom počte 71 jedincov (79 odchytov). Všetky zaznamenané jedince patrili do radu Rodentia – hlodavce a Soricomorpha – piskory.

Línia A

Počas odchytovej akcie bolo na tejto línii zaznamenaných 6 druhov drobných cicavcov (tab. 1). Z celkovo odchytených 16 jedincov bolo najviac z druhu Mus spicilegus, ale pomerne početné boli aj druhy Microtus arvalis a Crocidura suaveolens (tab. 1, 2). Mus spicilegus aj Mi. arvalis sú druhy lúčnych a poľných spoločenstiev. Ich výskyt na kraji obrábaného poľa je, hlavne v čase, keď je pole bez vegetačného krytu, očakávaný. Crocidura suaveolens je druh stepných a lesostepných spoločenstiev (Krištofík, Danko 2012). Vegetačné pomery na kraji remízky zodpovedajú podobným habitatovým podmienkam. Pozoruhodnejší je vyšší počet zaznamenaných jedincov tohto druhu. Crocidura suaveolens je zástupca radu Soricomorpha, z ktorého bol na línii zachytený aj ďalší druh – Sorex minutus. Zástupcovia tohto radu veľmi citlivo reagujú na nepriaznivé zmeny životného prostredia, obzvlášť na úbytok potravných zdrojov. Soricomorpha sa živia najmä bezstavovcami, z ktorých najväčší podiel tvorí hmyz. V posledných rokoch je evidovaný masívny úbytok hmyzu v ekosystémoch ovplyvnených človekom, medzi ktoré patrí aj poľnohospodárska krajina s intenzívnymi agrotechnickými zásahmi (najmä používanie chemikálií – umelých hnojív a pesticídov) (Sánchez-Bayo, Wyckhuys 2019, Outhwaite et al. 2022).



Obr. 20 Línia A

Tabuľka 7 Drobné zemné cicavce zaznamenané na odchytových líniách.

		Počet jedincov/odch.línia		
Rad	**Druh**	**Línia A**	**Línia B**	**Línia C**
Rodentia	Apodemus agrarius	1	2	
Rodentia	Apodemus flavicollis	1	5	
Rodentia	Apodemus sylvaticus		2	4
Rodentia	Clethrionomys glareolus		1	
Rodentia	Microtus arvalis	4	5	34
Rodentia	Mus spicilegus	5		1
Soricomorpha	Crocidura suaveolens	4		
Soricomorpha	Sorex minutus	1	1	

Tabuľka 8. Hodnoty korigovanej abundancie a dominancie drobných cicavcov na jednotlivých líniách

	Línia A		Línia B		Línia C	
Druh	**A**	**D**	**A**	**D**	**A**	**D**
Apodemus agrarius	2	6,25	4	12,50		
Apodemus flavicollis	2	6,25	10	31,25		
Apodemus sylvaticus			4	12,50	8	10,26
Clethrionomys glareolus			2	6,25		
Microtus arvalis	8	25,00	10	31,25	68	87,18
Mus spicilegus	10	31,25			2	2,56
Crocidura suaveolens	8	25,00				
Sorex minutus	2	6,25	2	6,25		

Vysvetlivky: A - korigovaná abundancia; D – dominancia v %

Línia B

Na tejto línii na rozhraní drevinovej zelene a poľa bola zaznamenaná prítomnosť 6 druhov drobných cicavcov (tab. 1). Najpočetnejšie boli Apodemus flavicollis a Mi. arvalis, z ktorých prvý reprezentuje lesný element a Mi. arvalis lúčny, resp. poľný element. Zodpovedá to ekotonálnemu charakteru biotopu medzi lesnou a lúčnou cenózou, čo potvrdzujú aj ostatné druhy synúzie. Aj na tejto lokalite bola zaznamenaná prítomnosť zástupcov Soricomorpha (S. minutus). Odchytené tu boli aj dva jedince druhu Apodemus agrarius, ktorý je v posledných rokoch vo výraznej expanzii v regióne Juhozápadného Slovenska (Tulis et al. 2016).

Línia C

Na odchytovej línii lokalizovanej na obilnom poli boli zachytené 3 druhy drobných cicavcov. Všetky sú reprezentantmi lúčnych, resp. ekotonálnych elementov a neboli tu zaznamenané žiadne jedince z radu Soricomorpha (tab. 1). V synúzii výrazne dominoval Mi. arvalis (87,18 %) (tab. 2). Početnosť Mi. arvalis bola mimoriadne vysoká najmä vzhľadom na ročné obdobie. Takáto vysoká hustota jedincov v jarnom aspekte môže naznačovať gradačný rok pre sledovaný druh.



Obr. 21. Línia B



Obr. 22. Línia C

Tabuľka 9. Hodnoty diverzity a ekvitability drobných cicavcov na jednotlivých líniách

	Línia A	Línia B	Línia C
H'	2,274	2,299	0,645
E'	0,806	0,821	0,322

Vysvetlivky: H' - index diverzity podľa Shannona a Wienera; E – korigovaný index ekvitability

Tabuľka 10. Hodnoty indexov podobnosti podľa Sorrensena

	Línia B	Línia C
Línia A	**0,667**	0,444
Línia B		0,444

Tabuľka 11. Hodnoty indexov podobnosti podľa Reikonena

	Línia B	Línia C
Línia A	**0,438**	0,276
Línia B		0,415

V oblasti záujmového územia a jeho širšom okolí (SKUEV Zátoň, SKUEV Šurianske slaniská) sme v období 10.-12.4.2024 doložili pobytové znaky, alebo priame pozorovania prítomnosti ďalších druhov cicavcov, ktoré boli zaznamenané nad rámec monitoringu spoločenstiev drobných cicavcov (tab. 6). V priestore lužného lesa pri rieke Nitra v priestore SKUEV Zátoň boli nájdené pobytové znaky bobra (Castor fiber) (tab. 6; obr. 7, 8), ktorý je zákonom chránený druh hlodavca európskeho významu (zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny) a v rámci SKUEV Zátoň je predmetom ochrany územia.

Tabuľka 12. Záznamy cicavcov mimo mikromamálii

Dátum	Druh	Počet	Typ záznamu	Lokalita	Biotop
10.4.2024	*Capreolus capreolus*	1	pozorovanie	SKUEV Zátoň	lúka
10.4.2024	*Castor fider*	1	ohryz	SKUEV Zátoň	lužný les
10.4.2024	*Lepus europeus*	1	pozorovanie	SKUEV Zátoň	lúka
11.4.2024	*Capreolus capreolus*	9	pozorovanie	záujmové územie	pole
11.4.2024	*Lepus europeus*	1	pozorovanie	záujmové územie	pole
11.4.2024	*Talpa europaea*	2	výhrabky	záujmové územie	pole
11.4.2024	*Vulpes vulpes*	1	kadáver	záujmové územie	pole
11.4.2024	*Castor fider*	10	ohryzy, chodníky	SKUEV Zátoň	lužný les
11.4.2024	*Myocastor coypus*	1	pozorovanie	SKUEV Zátoň	rieka Nitra
11.4.2024	*Sorex araneus*	1	kadáver	SKUEV Zátoň	hrádza
11.4.2024	*Capreolus capreolus*	1	pozorovanie	SKUEV Šurianske slaniská	lúka
11.4.2024	*Lepus europeus*	1	pozorovanie	SKUEV Šurianske slaniská	lúka
12.4.2024	*Lepus europeus*	1	pozorovanie	záujmové územie	pole



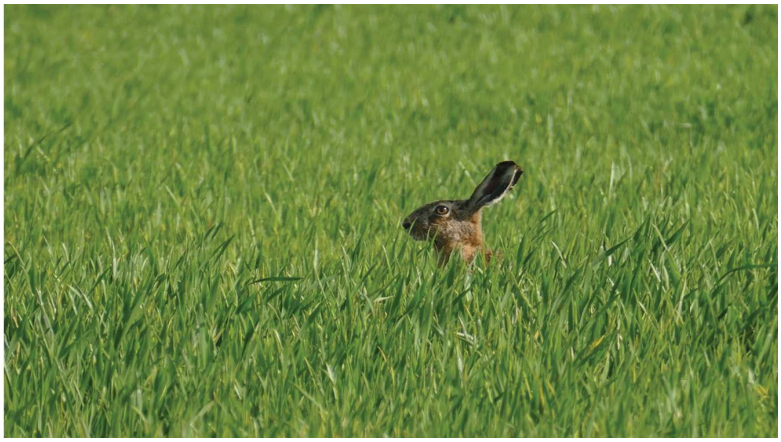

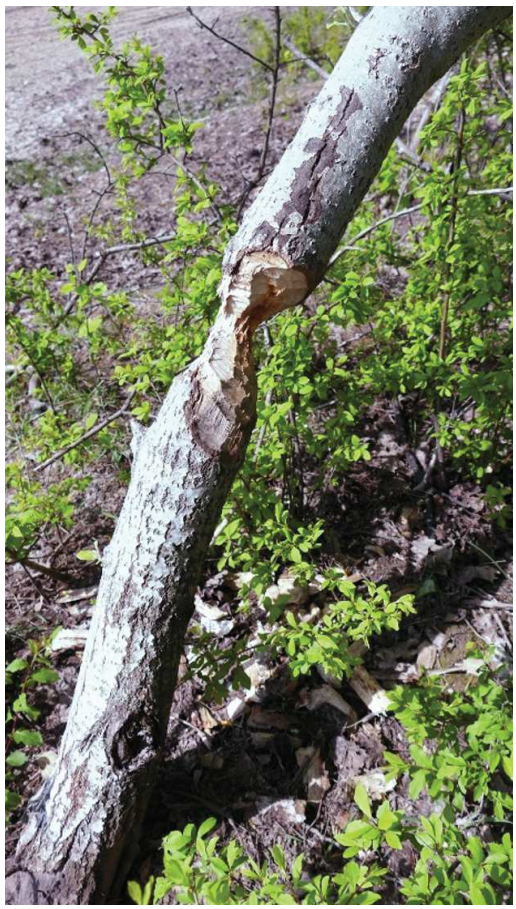

Obr. 23. Pobytové znaky bobra vodného (Castor fiber) a druh zajac poľný (Lepus europaeus)

Záujmová oblasť predstavuje poľnohospodársku krajinu s veľkými parcelami intenzívne obrábanej pôdy a pomerne malým podielom ekologicky stabilnejších krajinných prvkov (napr. stromoradia, medze, remízky). V takomto prostredí boli preskúmané synúzie drobných cicavcov v dvoch ekotonálnych habitatoch a v jednej typicky poľnej agrocenóze.
Spoločenstvá v ekotonálnych habitatoch (Línia A a B) boli pomerne bohaté na druhy, v ktorých dominovali lúčne/poľné elementy, ale prítomné boli aj lesné/krovinné druhy (A. flavicollis, Cl. glareolus). Doložení boli aj zástupcovia Soricomorpha. Pozoruhodný je relatívne vysoký počet zachytených jedincov Cr. suaveolens, najmä vzhľadom na charakter skúmanej krajiny (vysoký podiel agrocenóz a málo ekologicky stabilnejších habitatových prvkov). Pomerne vysoká druhová diverzita v týchto habitatoch sa dá čiastočne vysvetliť refugiálnym charakterom porastov líniovej zelene v systéme veľkoplošných poľnohospodárskych parciel. Vysoká diverzita mikromamálií a prítomnosť aj Soricomorpha v ekologicky stabilnejších habitatových prvkoch v prostredí poľnohospodárskej krajiny zdôrazňuje ich environmentálny význam pre zachovanie biodiverzity.

V skúmanej agrocenóze poľa bola synúzia drobných cicavcov relatívne chudobná na druhy a nenachádzali sa v nej žiadni zástupcovia Soricomorpha. V počte jedincov výrazne dominoval druh Mi. arvalis. Tento druh je charakteristický element lúčnych (aj poľných) spoločenstiev. Vyznačuje sa vysokým biotickým potenciálom a pri vhodných podmienkach môžu jeho populácie dosahovať veľmi vysokú denzitu. Deje sa tak najmä v tzv. gradačných rokoch. Narušené ekologické väzby v poľnohospodárskych monokultúrach môžu vytvoriť vhodné podmienky pre rozvoj tohto javu. Mimoriadne vysoký počet zaznamenaných jedincov na skúmanej lokalite v jarnom aspekte naznačuje nástup vysokej denzity v ďalšom priebehu roka. Absencia Soricomorpha na Línii C môže byť potvrdením narušených ekologických väzieb v agrocenóze záujmovej oblasti. Vhodné je ďalšie sledovanie spoločenstiev drobných cicavcov na potvrdenie, resp. vyvrátenie naznačených trendov a ekologických vzťahov.

6.2 VYHODNOTENIE VPLYVOV NA PREDMETY A CIELE OCHRANY

V predchádzajúcej kapitole boli uvedené predmety ochrany v dotknutom území Európskeho významu a identifikované tie biotopy a druhy ktoré môžu byť priamo či nepriamo ovplyvnené navrhovanou činnosťou.

Predmetom identifikácie vplyvov v tejto kapitole sú len tie druhy a biotopy, pri ktorých bol v predchádzajúcom kroku identifikovaný možným vplyv navrhovanej činnosti a sú to druhy vtákov ktoré sú predmetom ochrany v CHVU Dolné Považie, predmety ochrany SKUEV Zátoň, Šurianske slaniská, Veľký les a Palárikovské lúky, ktoré boli zaznamenané počas terénnych prieskumoch na území plánovaného strategického parku Šurany a v častiach území ktoré môžu byť projektom ovplyvnené. Je tu tiež uvedené hodnotenie vplyvov na všetky ciele ochrany dotknutých území sústavy Natura 2000.

6.2.1 STANOVENIE VPLYVOV NA PREDMETY CHRANY S OHĽADOM NA CIELE OCHRANY

SKCHVU Dolné Považie

Navrhovaná činnosť sa nachádza mimo územia CHVU, predmety ochrany sú však mobilné a môžu využívať aj priestor plánovaného strategického parku ktorý je v súčasnosti tvorený ornou pôdou, remízkou a fragmentmi lesných porastov dominovaných agátom bielym. Priamo na ploche boli počas monitoringu zaznamenaná tri druhy ktoré sú predmetmi ochrany - kaňa močiarna (Circus aeruginosus), ďateľ hnedkavý (Dendrocopos syriacus) a pipíška chochlatá (Galerida cristata).

Hniezdnymi biotopmi **kane močiarnej** sú rôzne typy mokradí so stojatou alebo pomaly tečúcou vodou a porastmi trsti, pálky alebo aspoň ostríc (Karaska et al. 2002). Ako potravný biotop využíva poľnohospodársku krajinu; preferuje krmoviny (napr. lucerna), spravidla neďaleko mokradí. Vzácnejšie hniezdi aj na suchej zemi a v poľnohospodárskej krajine (obilné lány) (Karaska et al. 2002). Lovnými biotopmi na Slovensku sú územia s mozaikou mokradí a poľnohospodársky obrábanej pôdy (Karaska et al. 2002). V rámci CHVÚ Dolné Považie hniezdi kaňa močiarna v mokradiach a agrocenózach. V skúmanom území bola zaznamenaná lovná aktivita tohto druhu. V prípade realizácie projektu predpokladáme zánik časti potravného biotopu mimo CHVU.

Hlavná časť hniezdnej populácie **ďatla hnedkavého** je viazaná na intravilány obcí a miest v CHVÚ Dolné Považie, ktoré sú však z územia. Tu hniezdia hlavne v starších orechoch vlašských (Juglans regia), v rôznych ovocných stromoch (napr. marhule, hrušky, jablone a pod.). Známe sú hniezdiská i priamo v intravilánoch väčších miest, ako sú napr. Nové Zámky. V intravilánoch obcí a miest tiež pravidelne zimujú (vrátane obcí susediacich so strategickým parkom - Šurany a Bánov). V zime často zbierajú v korunách stromov vysušené plody marhúľ (Armeniaca vulgaris) a orechov vlašských (Juglans regia). Druhá časť hniezdnej populácie,

ktorá je však oveľa rozptýlenejšia, osídľuje voľnú nížinnú krajinu, agrárny typ krajiny s riedkymi stromoradiami, starými solitérnymi stromami, malými poľnými lesíkmi. Na ploche strategického parku hniezdenie nebolo zaznamenané, teoreticky je vhodným biotopom agátová alej v severnej časti skúmaného územia (momentálne územná rezerva pre ďalšiu etapu výstavby), prípadne drevinová vegetácia popri železnici ktorá nebude výstavbou dotknutá.

Pipíška chochlatá hniezdi v otvorených urbánnych a suburbánnych biotopoch (Krištín 2002b). Na Slovensku je pipíška výhradne synantropným druhom. Typickými hniezdnymi biotopmi sú medze a okraje ciest v nížinách a kotlinách. Ďalej hniezdi aj v poľnohospodárskych dvoroch, kde preferuje najmä aktívne družstvá s extenzívnym pasením dobytka. Takéto plochy sa na území strategického parku nenachádzajú. Obýva aj neobrobené alebo čiastočne obrábané pozemky. Hniezdnym prostredím sú aj intravilány miest, napr. trávnaté plochy sídlisk, letiská, okolie väčších podnikov a panelových štvrtí (Krištín 2002b). Môže dôjsť k strate potravného biotopu, hniezdne biotopy zaznamenané neboli, ale môžu byť v budúcnosti vytvorené.

Všeobecne môžeme skonštatovať že plánovaná činnosť priamo na lokalite bude znamenať stratu potravných biotopov a hniezdnych možností pre druhy zaznamenané na mieste. Populácie žijúce v blízkych územiach Natura 2000 budú ovplyvnené nepriamo, obmedzením potravnej ponuky.

SKUEV Šurianske slaniská a SKUEV Palárikovské lúky

Predmetmi ochrany v týchto územiach sú biotopy slanísk, konkrétne 1340 Vnútrozemské slaniská a slané lúky a v prípade Šurianskych slanísk aj 6510 Nížinné a podhorské kosné lúky. Druhy európskeho významu ktoré sú predmetmi ochrany sú kunka červenobruchá (Bombina bombina) a pichliač úzkolistý (Cirsium brachycephalum).

Biotop 1340 sa často nachádza v mozaike s inými lúčnymi formáciami. Tie ho druhovo ovplyvňujú, ale pri zachovaní prírodných podmienok ide o stabilné porasty, ktoré sú úzko späté s rastlinnými spoločenstvami zasolených vôd a močiarov, najmä s asociáciou Astero pannonici-Bolboschoenetum compacti (biotop SLA6) a nížinnými aluviálnymi lúkami so slabou alkalickou reakciou zväzu Deschampsion cespitosae (LKP8). V prípade zhoršenia podmienok biotop rýchlo zaniká a zarastá náhradnou ruderalizovanou vegetáciou, alebo častejšie súvislými porastmi Phragmites australis. V súčasnosti je kriticky ohrozený, na všetkých ostávajúcich lokalitách ide už len o degradované, druhovo ochudobnené porasty. na mierne zasolené lúčne lokality je viazaný aj druh **Cirsium brachycephalum**. Navrhovaná činnosť nezasahuje do biotopu ani do priestoru území európskeho významu, jediná možnosť ako by mohli byť biotopy (prípadne druh Cirsium brachycephalum) nepriamo ovplyvnené je prostredníctvom zvýšeného zaťaženia emisiami (hlavne zvýšený obsah dusíka by spôsobil zmeny druhového zloženia). V emisnej štúdii ktorá je prílohou Zámeru (Valeron 2024) boli hodnotené znečisťujúce látky z dynamickej dopravy, statickej dopravy a výduchov plánovanej technológie. Simulácie ukázali že zvýšenie koncentrácie ZL oproti súčasnému stavu je limitované na územie strategického parku a do žiadneho SKUEV už nezasahuje. Preto ovplyvnenie biotopov a druhu Cirsium brachycephalum môžeme vylúčiť.

V oboch územiach európskeho významu je predmetom ochrany druh **Bombina bombina.** Druh počas terénneho prieskumu na lokalite nebol zaznamenaný, rovnako neboli na území strategického parku zistené vhodné biotopy pre tento druh, preto vplyv na subpopulácie druhu a prípadné migračné trasy môžeme vylúčiť.

NO2 – maximálna hodinová koncentrácia [µg/m³] – súčasný stav



NO2 – priemerná ročná koncentrácia [µg/m³] – súčasný stav



NO2 – maximálna hodinová koncentrácia [µg/m³] – budúci stav



NO2 – priemerná ročná koncentrácia [µg/m³] – budúci stav



Obr. 24. Porovnanie súčasných a plánovaných emisii NO2 (viac v štúdii valeron 2024)

SKUEV Zátoň

Biotopy ktoré sú predmetmi ochrany v SKUEV predstavujú lužné lesy - **91E0 Lužné vŕbovo-topoľové a jelšové lesy a 91F0 Lužné dubovo-brestovo-jaseňové lesy okolo nížinných riek**, a teda sú závislé od priaznivého vodného režimu, hlavne hladiny spodnej vody a pravidelných záplav. V rámci výstavby a prevádzky strategického parku je plánovaný odber vody z rieky Nitry a jej opätovné vypúšťanie do toku. Odberné miesto sa bude nachádzať na rkm 22.68, teda cca 2.3 km nad hranicou SKUEV Zátoň, lužné lesy v území teda môžu byť ovplyvnené zmenou vodného režimu. Požadovaný odber je 1000 m3/hod, prietok Nitry v danom rkm je 70 200 m3/hod, odber teda predstavuje 1.4% prietoku. Odobraná voda bude vypúšťaná naspäť do rieky Nitry za predpokladu splnenia kvalitatívnych ukazovateľov vody v zmysle NV SR č. 269/2010 Z.z. o požiadavkách na dosiahnutie dobrého stavu vody.

Biotop 91E0 nie je v priamom kontakte s vodným tokom, preto vplyv nepredpokladáme. Biotop 91E0 sa nachádza priamo na brehoch Nitry, ale pri dodržaní kvalitatívnych ukazovateľov a povoleného odberu by nemal byť biotop ovplyvnený. Práve lužné lesy sú spomedzi lesných ekosystémov najviac postihnuté inváziami, ako na Slovensku, tak aj v rámci celej Európy, preto z dôvodu princípu predbežnej opatrnosti nemôžeme úplne vylúčiť možnosť zvýšenia invadovanosti tohto biotopu v dôsledku aj malej zmeny vodného režimu, alebo zvýšenia prísunu živín (dusíkatých látok) do porastu.

Druhy ktoré sú predmetmi ochrany a môžu byť ovplyvnené sú mobilné druhy **bobor vodný (Castor fiber), vydra riečna (Lutra lutra), kunka červenobruchá (Bombina bombina) a lopatka dúhová (Rhodeus sericeus amarus)**. V brehových porastoch v SKUEV boli zaznamenané pobytové znaky bobra vodného, prítomnosť vydry riečnej alebo kunky červenobruchej zaznamenaná nebola. Územie strategického parku tieto druhy nevyužívajú (ani sa tu nenachádzajú vhodné biotopy) a miesto odberu vody bude situované na ľavom brehu pričom k prehradeniu toku nedôjde. Vplyv na migračnú trasu teda nepredpokladáme.

Lopatka dúhová je malý limnofilný, ostrakofilný druh ryby. Je viazaná rozmnožovaním na výskyt lastúrnikov (korýtok a škľabiek). Hojná je v rôznych typoch pomaly tečúcich a stojatých nížinných vôd s bahnitým dnom a výskytom lastúrnikov. Ohrozená môže byť znečisťovaním a neusmernenou údržbou nížinných tokov a kanálov, vysýchaním plytkých biotopov a inváznymi druhmi rýb. Koncentrácia živín vo vypúšťaných vodách bude spĺňať požiadavky príslušnej legislatívy a je predpoklad, že nebude spôsobovať eutrofizáciu vo vodnom toku. Lopatka dúhová uprednostňuje piesčité resp. bahnité dno, prípadné zvýšené množstvo kalu by nemalo ohroziť jej výskyt. Druh uprednostňuje pomaly tečúcu vodu, čo by v prípade odberu a následného vypúšťania 1.4% prietoku nemalo predstavovať problém pre jeho prežitie, nájdenie vhodných úkrytov alebo neresísk.

SKUEV Veľký les

Územie je dostatočne vzdialené (5km) od plochy strategického parku, preto biotopy **91F0 Lužné dubovo-brestovo-jaseňové lesy okolo nížinných riek a 91G0 Karpatské a panónske dubovo-hrabové lesy** ktoré sú predmetmi ochrany nebudú ovplyvnené ani priamo, ani nepriamo dosahom emisii (viď. emisná štúdia Valeron 2024). Rovnako nebude ovplyvnený druh **Lucanus cervus** viazaný na biotop 91G0.

Teoreticky by mohla byť ovplyvnená migračná trasa druhov **kunka červenobruchá (Bombina bombina) a vydra riečna (Lutra lutra)**, tieto druhy však v priestore plánovaného strategického parku a jeho okolí zaznamenané neboli, rovnako ani biotopy týchto druhov, preto tiež nebudú činnosťou ovplyvnené.

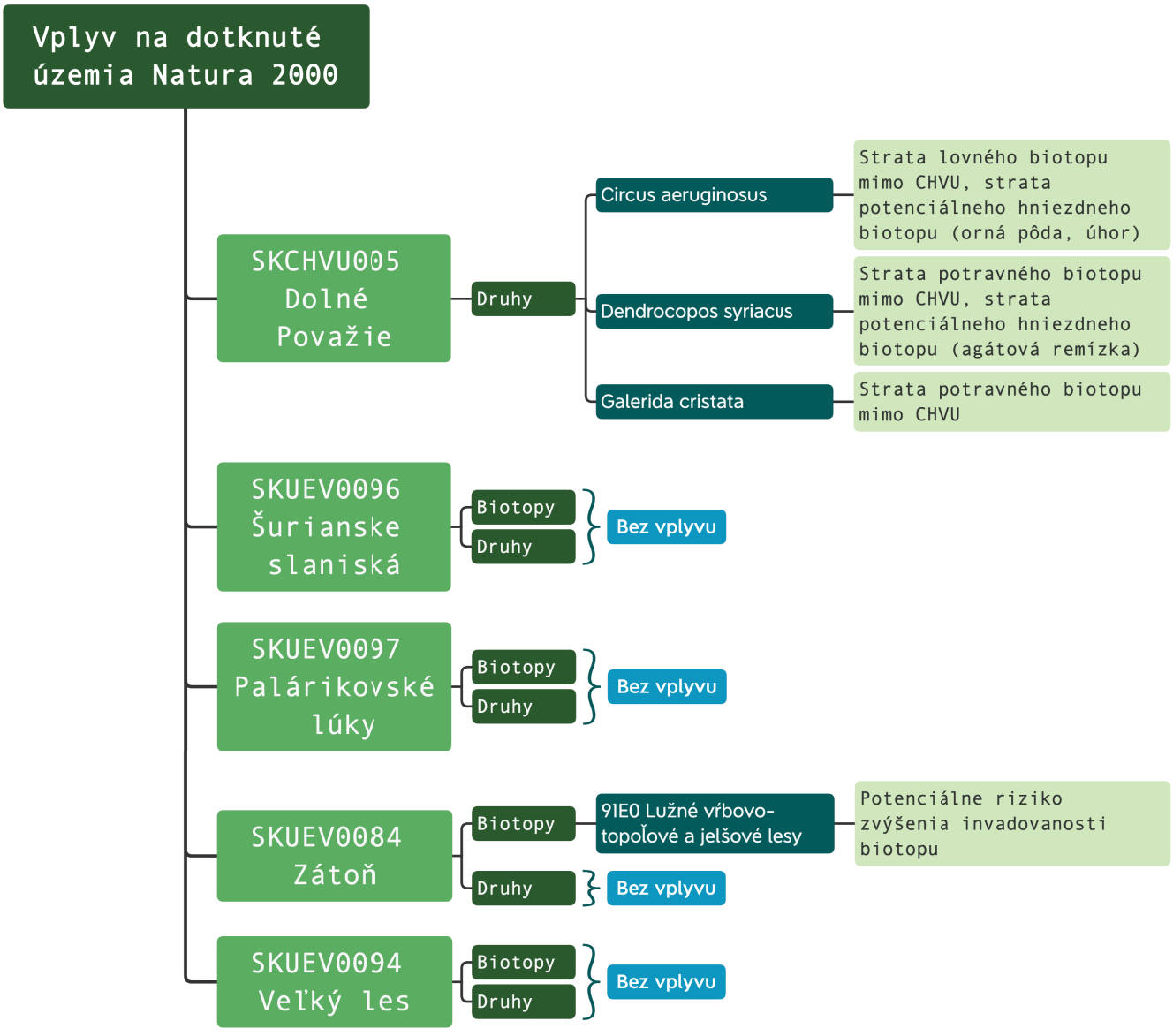

Obr. 25. Zhrnutie identifikovaných vplyvov na sústavu Natura 2000

6.2.2 POSÚDENIE (HODNOTENIE) VÝZNAMNOSTI VPLYVOV NA PREDMETY A CIELE OCHRANY

V nasledujúcej kapitole uvádzame pre každý dotknutý predmet ochrany tabuľkový prehľad kvantifikácie vplyvov prostredníctvom očakávaných zmien výmer biotopov a populácií druhov alebo ich biotopov. Uvádzame tiež hodnotiacu tabuľku vplyvov na každý parameter cieľov ochrany.

Tabuľka 13. Prehľad vplyvov na ciele ochrany v SKCHVU Dolné Považie

Udržať populáciu druhu **kaňa močiarna (*Circus aeruginosus*)** za splnenia nasledovných atribútov:

Parameter	Merateľnosť	Cieľová hodnota	Doplnkové informácie	Typ vplyvu a predpokladaný rozsah a intenzita vplyvu	Stanovenie a zdôvodnenie významnosti vplyvu
Veľkosť populácie druhu	Počet hniezdnych párov	min. 30 hniezdnych párov	Udržanie početnosti populácie na min. 30 hniezdnych párov.	Hniezdenie na ploche nebolo zaznamenané	Bez vplyvu
Veľkosť hniezdneho biotopu druhu	Výmera (ha)	Min. 1000 ha	Udržanie min. výmery stálych mokradí (so stabilizovaným vodným režimom) na 20 % územia, zastúpenie periodických mokradí minimálne na 10 % z celkovej rozlohy CHVÚ	Na ploche strategického parku sa stále mokrade nenachádzajú, plocha je mimo CHVU	Bez vplyvu
Štruktúra potravného biotopu	Percentuálny podiel	Min. 20 - 30%	Udržanie min. 20 – 30 % trvalých trávnych porastov, pasienkov, lucerny, kosných lúk a úhorov spolu a v jesennom období obsahuje minimálne 50 % nepooraných plôch strnísk z celkovej rozlohy CHVÚ	Na ploche strategického parku sa pasienky ani lúčne plochy nenachádzajú, nachádza sa tu úhor šírky 3-4 metre pozdĺž východnej hranice územia	Mierne negatívny nepriamy vplyv – strata potravného biotopu mimo CHVU

Udržať populáciu druhu **ďatľa hnedkavého** (*Dendrocopos syriacus*) za splnenia nasledovných atribútov:

Parameter	Merateľnosť	Cieľová hodnota	Doplnkové informácie	Typ vplyvu a predpokladaný rozsah a intenzita vplyvu	Stanovenie a zdôvodnenie významnosti vplyvu
Veľkosť populácie druhu	Počet hniezdnych párov	min. 50 hniezdnych párov	Udržanie početnosti populácie na úrovni min. 50 hniezdnych párov.	Hniezdenie na ploche nebolo zaznamenané	Bez vplyvu
Veľkosť hniezdneho a potravného biotopu	Výmera (v ha)	min. 60 ha	Udržanie výmery krajinných prvkov v mozaikovitej krajine min. 60 ha mozaikovitej krajiny (sady, záhrady, parky, stromoradia)	Sady a záhrady sa na ploche parku nenachádzajú, agátové stromoradie sa nachádza v severnej časti. V prvej etape zostane zachované, v budúcnosti bude pravdepodobne odstránené pri ďalšej výstavbe	Mierne negatívny nepriamy vplyv – strata hniezdneho a potravného biotopu mimo CHVU v dĺžke 1.4 km (cca 0.5 ha, menej ako 1%)
Štruktúra hniezdneho biotopu	Podiel (v %) vhodných dutinových stromov	min. 10 %	Sady, záhrady, parky, stromoradia a solitérne stromy s podielom vhodných dutinových stromov minimálne 10 % z výmery biotopu	Potenciálna strata vhodných dutinových stromov v rámci stromoradia v severnej časti (na ploche < 1%)	Mierne negatívny nepriamy vplyv

Udržať populáciu druhu **pipíška chochlatá** (*Galerida cristata*) za splnenia nasledovných atribútov:

Parameter	Merateľnosť	Cieľová hodnota	Doplnkové informácie	Typ vplyvu a predpokladaný rozsah a intenzita vplyvu	Stanovenie a zdôvodnenie významnosti vplyvu
Veľkosť populácie druhu	Počet hniezdnych párov (obsadených teritórií)	min. 150 hniezdnych párov	Udržanie počtu min. 150 hniezdnych párov (obsadených teritórií).	Hniezdenie na ploche nebolo zaznamenané	Bez vplyvu
Veľkosť hniezdneho a potravnéh o biotopu	Výmera (ha) hniezdneho biotopu	viac ako 5 000 ha	Udržanie výmery min. 5000 ha trvalých trávnych porastov, lúk, úhorov, slanísk, okraje ťažobných priestorov štrkopieskov a pieskov, okraje intravilánov a poľnohospodárskych dvorov, ktoré sú prítomné aspoň na 3 – 5 % rozlohy CHVÚ	Na ploche strategického parku sa TTP, lúčne plochy ani slaniská nenachádzajú, nachádza sa tu úhor šírky 3-4 metre pozdĺž východnej hranice územia.	Mierne negatívny vplyv – možnosť straty potenciálneho hniezdneho biotopu (< 1%, mimo CHVU)
Veľkosť potravného biotopu	Výmera (ha) nelesnej plochy	5000 ha	Na minimálne 15 až 20 % v rámci na 5000 ha zabezpečiť zastúpenie trvalých trávnych porastov, pasienkov, lucerny, úhorov, riedkych poľnohospodárskych plodín s obnaženou pôdou, nespevnené poľné cesty	Územie strategického parku sa nachádza mimo CHVU	Bez vplyvu
Štruktúra hniezdneho a potravnéh o biotopu	Percento (%) zastúpenia krajinných prvkov	Min. 10 %	Mozaikovitá poľnohospodárska krajina s rozptýlenou nelesnou drevinovou vegetáciou a zastúpením krajinných prvkov na úrovni minimálne 10 % z výmery biotopu.	Územie strategického parku sa nachádza mimo CHVU	Bez vplyvu

Tabuľka 14. Prehľad vplyvov na ciele ochrany v SKUEV Zátoň

Zachovanie stavu biotopu **Ls1.1 (91E0*) Vŕbovo-topoľové nížinné lužné lesy** za splnenia nasledovných atribútov:

Parameter	Merateľnosť	Cieľová hodnota	Doplnkové informácie	Typ vplyvu a predpokladaný rozsah a intenzita vplyvu	Stanovenie a zdôvodnenie významnosti vplyvu
Výmera biotopu	ha	min. 1 ha	Udržanie súčasnej výmery biotopu	Do biotopu sa nezasahuje	Bez vplyvu
Zastúpenie charakteristických drevín	Percento pokrytia / ha	najmenej 80 %	Charakteristická druhová skladba: *Alnus glutinosa* <30%, *A. incana* <5%, *Fraxinus angustifolia*, *Padus racemosa*, *Populus alba*, *Populus* × *canescens*, *P. nigra*, *Salix alba*, *S. caprea*, *S. fragilis*, *S.* × *rubens*, *S. triandra*, *Ulmus laevis*, *U. minor*	K výrubu drevín nedôjde	Bez vplyvu
Zastúpenie charakteristických druhov synúzie podrastu (bylín, krov, machorastov, lišajníkov)	Počet druhov / ha	najmenej 3	Charakteristická druhová skladba: *Caltha palustris*, *Carex riparia*, *Galium palustre*, *Humulus lupulus*, *Iris pseudacorus*, *Leucojum aestivum*, *Lycopus europaeus*, *Lysimachia nummularia*, *L. vulgaris*, *Lythrum salicaria*, *Mentha longifolia*, *Myosotis scopioides agg.*, *Persicaria hydropiper*, *Phalaroides arundinacea*, *Rubus caesius*, *Symphytum bohemucum*, *S. officinale*, *Stachys palustris*, *Urtica dioica*, *Vitis sylvestris*	Do biotopu sa nezasahuje.	Bez vplyvu
Zastúpenie nepôvodných inváznych druhov drevín a bylín	Percento pokrytia / ha	menej ako 1 %	Minimálne zastúpenie alochtónnych druhov – klony topoľov a inváznych druhov drevín v biotope (*Negundo aceroides*, *Ailanthus altissima*) a bylín (*Fallopia* sp.,	Do biotopu sa nezasahuje. Mierne zmeny vodného režimu (<1%) z dôvodu predbežnej opatrnosti hodnotíme ako	Bez vplyvu až mierne negatívny nepriamy vplyv

			Impatiens glandulifera, *Aster* sp., *Solidago gigantea*)	potenciálne riziko šírenia inváznych druhov.	
Mŕtve drevo (stojace, ležiace kmene stromov hlavnej úrovne s limitnou hrúbkou d1,3 najmenej 50 cm)	m^3/ha	najmenej 20 rovnomerne po celej ploche	Prítomnosť odumretého dreva na ploche biotopu v danom objeme.	Do biotopu sa nezasahuje.	Bez vplyvu
Zachovalá prirodzená dynamika toku	Výskyt prirodzených úsekov tokov	Na celom toku v UEV a v jeho bezprostrednom okolí	Tok bez prekážok spôsobujúcich spomalenie vodného toku, odklonenie toku, hrádze, zníženie prietočnosti.	Odberný objekt bude umiestnený 2.3 km nad hranicou SKUEV na ľavom brehu, nebude tvoriť bariéru na toku.	Bez vplyvu

Zlepšenie stavu druhu ***Bombina bombina*** za splnenia nasledovných atribútov:

Parameter	Merateľnosť	Cieľová hodnota	Doplnkové informácie	Typ vplyvu a predpokladaný rozsah a intenzita vplyvu	Stanovenie a zdôvodnenie významnosti vplyvu
Veľkosť populácie	počet jedincov (adult)	Min. 1000 jedincov	Odhaduje sa interval veľkosti populácie v území 500 – 1000 jedincov (aktuály údaj / z SDF), bude potrebný komplexnejší monitoring populácie druhu.	Do populácie ani biotopu druhu v SKUEV sa nezasahuje, územie strategického parku druh nevyužíva.	Bez vplyvu
Počet známych lokalít s výskytom druhu	počet	2 potenciálne	Udržiavaný počet zistených lokalít druhu, príp. zvýšenie počtu vytvorením nových lokalít druhu s vhodnými podmienkami pre reprodukciu.	Strategický park sa nachádza mimo územia SKUEV, lokality s výskytom druhu sa tam nenachádzajú	Bez vplyvu
Podiel potenciálneho reprodukčného biotopu v rámci lokality	Percento z výmery lokality	Min. 5 % lokality	Podiel reprodukčných plôch v rámci lokality (v rámci nížinných lúk a lesov v ha) - stojaté vodné plochy s vegetáciou, periodicky zaplavované plochy v alúviu, niekedy aj v koľajách na cestách a mlákach.	Strategický park sa nachádza mimo územia SKUEV, lokality s výskytom druhu sa tam nenachádzajú	Bez vplyvu

Zlepšenie stavu druhu ***Rhodeus amarus (R. sericeus amarus)*** za splnenia nasledovných parametrov:

Parameter	Merateľnosť	Cieľová hodnota	Doplnkové informácie	Typ vplyvu a predpokladaný rozsah a intenzita vplyvu	Stanovenie a zdôvodnenie významnosti vplyvu
Veľkosť populácie	Relatívna početnosť na 100 m monitorovaného úseku	Min. 10	Podľa dostupných údajov (SDF) je veľkosť populácie druhu v území odhadovaná od 1000 do 10 000 jedincov.	Do populácie ani biotopu druhu v SKUEV sa nezasahuje.	Bez vplyvu
Zastúpenie vhodných mikro a mezohabitatov v hodnotenom úseku toku	% na 1 km toku	Min. 30	Stojaté a pomaly tečúce vody, jemným sedimentom a výskytom korýtok.	Do biotopu druhu v SKUEV sa nezasahuje.	Bez vplyvu
Zastúpenie nepôvodných a inváznych druhov rýb	Dominancia stanovištne nepôvodných druhov v %	Menej ako 1	Minimálne zastúpenie nepôvodných druhov rýb.	Do biotopu druhu v SKUEV sa nezasahuje.	Bez vplyvu
Pozdĺžna kontinuita toku	Počet migračných prekážok	0	Udržiavanie toku bez migračných bariér, aby sa nebránilo migrácii druhu.	Odberné miesto bude na pravom brehu, nebude predstavovať bariéru.	Bez vplyvu
Kvalita vody	Monitoring kvality povrchových vôd (SHMÚ)	Vyhovujúca kvalita	V zmysle výsledkov sledovania stavu kvality vody v toku sa vyžaduje zachovanie stavu vyhovujúce v zmysle platných metodík na hodnotenie stavu kvality povrchových vôd, najmä v parametroch zvýšenia teploty, zníženia obsahu kyslíka, zvýšenia chemických i biologických ukazovateľov.	Odobraná voda bude vypúšťaná naspäť do rieky Nitry za predpokladu splnenia kvalitatívnych ukazovateľov vody v zmysle NV SR č. 269/2010 Z.z. o požiadavkách na dosiahnutie dobrého stavu vody.	Bez vplyvu

Zachovanie stavu druhu ***Castor fiber*** za splnenia nasledovných parametrov:

Parameter	Merateľný indikátor	Cieľová hodnota	Poznámky/Doplňujúce informácie	Typ vplyvu a predpokladaný rozsah a intenzita vplyvu	Stanovenie a zdôvodnenie významnosti vplyvu
Veľkosť populácie	Počet jedincov	Min. 5	Populácia je odhadovaná v súčasnosti do 10 jedincov.	Do populácie ani biotopu druhu v SKUEV sa nezasahuje, územie strategického parku druh nevyužíva.	Bez vplyvu
Biotop druhu - potravný	Výmera v ha	Min. 40 ha	Udržaný dostatok vhodných biotopov s dostatkom potravy - brehovými porastami, tvorenými mäkkými listnáčmi, najmä topoľmi a vŕbami, resp. prirodzené brehové zárasty.	Do územia SKUEV sa nezasahuje, preto k strate biotopov nedôjde. Na území strategického parku sa vhodné biotopy nenachádzajú.	Bez vplyvu
Biotop druhu - rozmnožovací	Stav prechrádzok a hradov (zachovanie)	Bez poškodení	V častiach, kde si druh vytvára úkryty za účelom zakladania rodiny, nebudú tieto narúšané a rozoberané.	Do územia SKUEV sa nezasahuje, preto k poškodeniu prehrádzok nedôjde.	Bez vplyvu

Tabuľka 15. Stupnica významnosti vplyvov podľa metodiky ŠOP SR 2023.

Číselná hodnota	Významnosť vplyvu	Krátky popis významnosti vplyvu
– 2	významný negatívny vplyv	Nepriaznivý vplyv na integritu územia podľa čl. 6.3 smernice o biotopoch. Významný rušivý až likvidačný vplyv na biotop alebo populáciu druhu, alebo ich podstatnú časť; významné narušenie ekologických podmienok biotopu alebo druhu, významný zásah do biotopu alebo do prirodzeného vývoja druhu. Vylučuje schválenie projektu.
– 1	mierne negatívny vplyv	Mierny, nevýznamný negatívny vplyv. Mierne rušivý vplyv na biotop či populáciu druhu; mierne narušenie ekologických podmienok biotopu alebo druhu, okrajový zásah do biotopu alebo do prirodzeného vývoja druhu. Možno ho zmierniť alebo vylúčiť navrhnutými zmierňujúcimi opatreniami. Nevylučuje schválenie projektu.
0	nulový vplyv	Žiadny preukázateľný vplyv.
+ 1	mierne pozitívny vplyv	Mierne priaznivý vplyv na biotop alebo populáciu druhu, mierne zlepšenie ekologických podmienok biotopu alebo druhu, mierne priaznivý zásah do biotopu alebo do prirodzeného vývoja druhu.
+ 2	významný pozitívny vplyv	Významný priaznivý vplyv na biotop alebo populáciu druhu, významné zlepšenie ekologických podmienok biotopu alebo druhu, významný priaznivý zásah do biotopu alebo do prirodzeného vývoja druhu.

Tabuľka 16. Hodnotenie významnosti vplyvov

SKCHVU005 Dolné Považie		
Druhy európskeho významu	**Významnosť vplyvu**	**Charakteristika vplyvu**
Falco vespertinus	0	Druh lokalitu nevyužíva
Coracias garrulus	0	Druh lokalitu nevyužíva
Circus aeruginosus	-1	Strata časti potravného a hniezdneho biotopu mimo CHVU
Anthus campestris	0	Druh lokalitu nevyužíva
Sylvia nissoria	0	Druh lokalitu nevyužíva
Galerida cristata	-1	Strata časti potravného a hniezdneho biotopu mimo CHVU
Lanius minor	0	Druh lokalitu nevyužíva
Coturnix coturnix	0	Druh lokalitu nevyužíva
Saxicola rubicola	0	Druh lokalitu nevyužíva
Alcedo athys	0	Druh lokalitu nevyužíva
Dendrocopos syriacus	-1	Strata časti potravného a hniezdneho biotopu mimo CHVU

SKUEV0096 Šurianske slaniská		
Biotopy európskeho významu	**Významnosť vplyvu**	**Charakteristika vplyvu**
1340 Vnútrozemské slaniská a slané lúky	0	Do biotopu v SKUEV sa nezasahuje, vplyv emisii nesiaha do SKUEV
6510 Nížinné a podhorské kosné lúky	0	Do biotopu v SKUEV sa nezasahuje, vplyv emisii nesiaha do SKUEV
Druhy európskeho významu	**Významnosť vplyvu**	**Charakteristika vplyvu**
Bombina bombina	0	Druh lokalitu nevyužíva
Cirsium brachycephalum	0	Do biotopu druhu v SKUEV sa nezasahuje

SKUEV0097 Palárikovské lúky		
Biotopy európskeho významu	**Významnosť vplyvu**	**Charakteristika vplyvu**
1340 Vnútrozemské slaniská a slané lúky	0	Do biotopu v SKUEV sa nezasahuje, vplyv emisii nesiaha do SKUEV
Druhy európskeho významu	**Významnosť vplyvu**	**Charakteristika vplyvu**
Bombina bombina	0	Druh lokalitu nevyužíva
Cirsium brachycephalum	0	Do biotopu druhu v SKUEV sa nezasahuje

SKUEV0084 Zátoň		
Biotopy európskeho významu	Významnosť vplyvu	Charakteristika vplyvu
91E0 Lužné vŕbovo-topoľové a jelšové lesy	0/-1	Do biotopu v SKUEV sa nezasahuje, riziko zvýšenia invadovanosti
91F0 Lužné dubovo-brestovo-jaseňové lesy okolo nížinných riek	0	Do biotopu v SKUEV sa nezasahuje
Druhy európskeho významu	Významnosť vplyvu	Charakteristika vplyvu
Bombina bombina	0	Druh lokalitu nevyužíva
Castor fiber	0	Druh lokalitu nevyužíva
Lucanus cervus	0	Druh lokalitu nevyužíva
Lutra lutra	0	Druh lokalitu nevyužíva
Rhodeus sericeus amarus	0	Druh lokalitu nevyužíva

SKUEV0094 Veľký les		
Biotopy európskeho významu	**Významnosť vplyvu**	**Charakteristika vplyvu**
91F0 Lužné dubovo-brestovo-jaseňové lesy okolo nížinných riek	0	Do biotopu v SKUEV sa nezasahuje
91G0 Karpatské a panónske dubovo-hrabové lesy	0	Do biotopu v SKUEV sa nezasahuje
Druhy európskeho významu	**Významnosť vplyvu**	**Charakteristika vplyvu**
Bombina bombina	0	Druh lokalitu nevyužíva
Lucanus cervus	0	Druh lokalitu nevyužíva
Lutra lutra	0	Druh lokalitu nevyužíva

6.3 VYHODNOTENIE MOŽNÝCH KUMULATÍVNYCH VPLYVOV

Na základe vykonaného hodnotenia konštatujeme, že vplyvy posudzovanej činnosti na dotknuté územia sústavy území Natura 2000 a ich predmety ochrany sú vo všetkých prípadoch nepriame, nedochádza k priamej likvidácii biotopov ani druhov, ktoré sú predmetom ochrany ovplyvnených území, ani k priamemu zásahu do území Natura 2000. Tiež konštatujeme, že nepriame vplyvy na predmety ochrany dotknutých území nie sú významné, hodnotená činnosť nezasahuje do dotknutých území Natura 2000 tak zásadne, aby spôsobila znehodnotenie predmetov ochrany alebo výrazný pokles v ich populáciách alebo biotopoch.

Z hľadiska vyhodnotenia kumulatívnych vplyvov je potrebné zhodnotiť predovšetkým kumulatívne vplyvy na územie SKCHVU005 Dolné Považie. Pri ostatných územiach Natura 2000, ktoré boli identifikované ako dotknuté dochádza k okrajovému až zanedbateľnému ovplyvneniu predmetov ochrany, preto hodnotenie kumulatívnych vplyvov pre tieto územie nepovažujeme za potrebné. Predmety ochrany CHVÚ Dolné Považie využívajú plochu zasiahnutú plánovanou výstavbou predovšetkým ako potravný biotop, prípadne cez túto plochu migrujú.

Priamo v území CHVÚ Dolné Považie, prípadne v blízkosti jeho hraníc sú lokalizované viaceré projekty a plány, z ktorých niektoré boli zrealizované v nedávnej minulosti, resp. po vyhlásení CHVÚ Dolné Považie alebo sú v prípravnej fáze (povoľovací proces prebieha alebo sú už schválené a čakajú na realizáciu). Vplyvy týchto projektov a plánov predstavujú hlavne stratu potravných možností, prípadne vytvorenie určitej migračnej bariéry, v niektorých prípadoch môže dôjsť aj k ovplyvneniu hniezdnych biotopov predmetov ochrany. Často ide o lokality mimo územia CHVÚ. V tabuľke nižšie uvádzame prehľad projektov a plánov relevantných z hľadiska vyhodnotenia kumulatívnych vplyvov navrhovaného strategického parku na CHVÚ Dolné Považie a jeho predmety ochrany (zdroj: www.enviroportal.sk, 2023).

Tabuľka 17. Prehľad navrhovaných, schválených a realizovaných projektov a plánov relevantných z pohľadu vyhodnotenia kumulatívnych vplyvov hodnoteného projektu

Názov projektu / plánu	Katastrálne územia / poloha	Rozsah a charakteristika vplyvov	Súčasný stav
Územný plán obce Bajč	Bajč / v CHVÚ	záber niekoľko ha ornej pôdy v CHVÚ	proces EIA ukončený
Rýchlostná cesta R7 Nové Zámky - Čaka	Kolta, Dvory nad Žitavou, Semerovo, Veľké Lovce, Čechy, Nové Zámky, Čaka, Bešeňov, Dedinka, Bánov, Bajč / mimo aj v CHVÚ	záber cca 121 ha poľnohospodárskej a lesnej pôdy	proces EIA ukončený - projekt sa nerealizoval
Veterné elektrárne Pribeta	Pribeta, Dulovce, Strekov, Bajč / mimo aj v CHVÚ	záber cca 0,5 ha poľnohospodárskej pôdy + ovplyvnenie širšieho okolia	proces EIA ukončený - projekt sa nerealizoval
Územný plán mesta Hurbanovo (vrátane zmien a doplnkov)	Hurbanovo / mimo aj v CHVÚ	záber niekoľko ha poľnohospodárskej pôdy v blízkosti CHVÚ	proces EIA ukončený
Výrobné haly Slovincom	Hurbanovo / mimo (v susedstve) CHVÚ	záber cca 1,2 ha poľnohospodárskej pôdy	projekt je zrealizovaný
Fotofotovoltaická elektráreň Hurbanovo I., II., III.	Hurbanovo / mimo (v susedstve) CHVÚ	záber cca 17,3 ha poľnohospodárskej pôdy	projekt je zrealizovaný
Územný plán obce Imeľ	Imeľ / mimo CHVÚ	záber niekoľko ha ornej pôdy v susedstve CHVÚ	proces EIA ukončený
Skladová hala s administratívou	Nesvady / v CHVÚ	záber cca 1 ha poľnohospodárskej pôdy	proces EIA ukončený - projekt sa nerealizoval
NESVADY – ROZŠÍRENIE EXISTUJÚCEHO TERMÁLNEHO KÚPALISKA	Nesvady / mimo (v susedstve) CHVÚ	plánovaný záber cca 3,1 ha poľnohospodárskej pôdy	proces EIA ukončený - projekt sa nerealizoval
Športovo-rekreačné jazero Nesvady	Nesvady / mimo (v susedstve) CHVÚ	plánovaný záber cca 4,8 ha	proces EIA ukončený
Veterný park v katastrálnom území obce Svätý Peter	Svätý Peter / mimo CHVÚ (cca 4 km od hranice)	záber cca 10 ha poľnohospodárskej pôdy + ovplyvnenie širšieho okolia	proces EIA ukončený - projekt sa nerealizoval
Územný plán obce Andovce	Andovce / mimo aj v CHVÚ	záber niekoľko ha ornej pôdy priamo aj v susedstve CHVÚ	proces EIA ukončený
Územný plán obce Bánov (vrátane zmien a doplnkov)	Bánov / mimo CHVÚ	záber niekoľko ha ornej pôdy v blízkosti CHVÚ	proces EIA ukončený
Oremus farm Bánov	Bánov / mimo CHVÚ	plánovaný záber cca 7,2 ha poľnohospodárskej pôdy	proces EIA ukončený
Aquapark pod kalváriou	Dvory nad Žitavou / mimo (v susedstve) CHVÚ	plánovaný záber cca 5 ha poľnohospodárskej pôdy	proces EIA ukončený

Tabuľka 17.pokračovanie

Názov projektu / plánu	Katastrálne územia / poloha	Rozsah a charakteristika vplyvov	Súčasný stav
Športovo-rekreačné jazero	Dvory nad Žitavou / v CHVÚ	plánovaný záber cca 1,7 ha pôdy	proces EIA ukončený - projekt sa nerealizoval
Územný plán obce Bánov (vrátane zmien a doplnkov)	Dvory nad Žitavou / mimo CHVÚ	záber cca 43 ha ornej pôdy v blízkosti CHVÚ	proces EIA ukončený
Priemyselný park Palárikovo	Palárikovo / v CHVÚ	plánovaný záber cca 44 ha poľnohospodárskej pôdy	proces EIA ukončený - začiatok realizácie
Priemyselný park Zemné	Zemné / mimo CHVÚ	plánovaný záber cca 66,8 ha poľnohospodárskej pôdy	proces EIA ukončený - realizované
Veterný park Tvrdošovce	Tvrdošovce, Selice / mimo CHVÚ	záber cca 5,5 ha poľnohospodárskej pôdy + ovplyvnenie širšieho okolia	prebieha proces EIA
Malá vodná elektráreň Šurany	Šurany / mimo CHVÚ	plánovaný záber cca 14,8ha pôdy	proces EIA ukončený - projekt sa nerealizoval
Územný plán mesta Šurany	Šurany / mimo CHVÚ	plánovaný záber cca 131 ha pôdy mimo CHVÚ	proces EIA ukončený
Územný plán obce Tvrdošovce	Tvrdošovce / mimo CHVÚ + okrajovo v CHVÚ	plánovaný záber cca 38 ha pôdy mimo CHVÚ	proces EIA ukončený
Územný plán mesta Nové Zámky	Nové Zámky / mimo(v susedstve) CHVÚ	plánovaný záber cca 74 ha poľnohospodárskej pôdy mimo CHVÚ	proces EIA ukončený
Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja	všetky katastrálne územia / v CHVÚ	bližšie nešpecifikovaný - viaceré dopravne a infraštruktúrne stavby (napr. širokorozchodná železničná trať, obchvaty obcí na cestách I. a II. triedy a pod.)	proces EIA ukončený

Viaceré projekty, ktoré sú navrhované alebo realizované v blízkosti CHVÚ nedosahujú záber pôdy viac ako 1 ha a preto ich neuvádzame. Z hľadiska kumulatívnych vplyvov by v prípade realizácie predstavovala najvýznamnejší vplyv plánovaná výstavba rýchlostnej cesty R7 Nové Zámky - Čaka, čím by došlo k najvýraznejšej strate potravných a hniezdnych biotopov v CHVÚ a vytvoreniu významnej migračnej bariéry. Celkovo sú kumulatívne vplyvy stavebnej činnosti v súčasnosti vzhľadom k celkovej ploche CHVÚ Dolné Považie pomerne zanedbateľne. Tiež je potrebné povedať, že väčšina plánovaných a realizovaných aktivít sa umiestňuje do lokalít v blízkosti sídiel, ktoré sú z hľadiska výskytu predmetov ochrany menej významné.

Celkový kumulatívny záber pôdy v CHVÚ Dolné Považie zrealizovaných stavieb od vyhlásenia CHVÚ a stavieb s vydaným územným rozhodnutím vydaným od vyhlásenia CHVÚ nepresahuje výmeru 1 % plochy CHVÚ. Pri viacerých dopravných a infraštruktúrnych projektoch veľkého rozsahu, ktoré sú uvádzané v Územnom pláne regiónu Nitrianskeho kraja (napr.

širokorozchodná železnica, ale aj spomínaná rýchlostná cesta R7 Nové Zámky - Čaka) je otázna ich realizácia v budúcnosti, preto uvažovať s ich realizáciou pri vyhodnotení kumulatívnych vplyvov v súčasnosti ako s istou, by bolo z nášho pohľadu nekorektné. V súčasnosti sa jedná o málo pravdepodobný kumulatívny vplyv.

Z hľadiska kumulatívnych vplyvov sú pre dotknuté územie CHVÚ Dolné Považie veľmi významné aj zmeny v spôsobe obhospodarovania poľnohospodárskej pôdy, keďže je toto CHVÚ tvorené hlavne plochami poľnohospodárskej pôdy. Toto je veľmi náročné kvantifikovať, ale keďže od roku 2023 bolo zavedené vytváranie biopásov (všetky parcely väčšie ako 50 hektárov, v chránených územiach väčšie ako 20 hektárov so šírkou biopásu 12 metrov), môžeme jednoznačne povedať, že spôsob obhospodarovania poľnohospodárskej pôdy v dotknutom území sa v poslednom období jednoznačne významne zlepšil.

Iné projekty a plány, ktoré by boli situované v blízkosti hodnoteného strategického parku a mohli synergicky spolupôsobiť na predmety ochrany území Natura 2000, nie sú k dátumu spracovania známe. Vzhľadom k povahe identifikovaných vplyvov iných projektov a plánov (nepriame vplyvy - záber potravných biotopov z väčšej časti mimo územia CHVÚ) a na základe uvedených údajov o známych projektoch a plánoch na území CHVÚ a v jeho blízkosti predpokladáme, že sa nebudú vyskytovať významné kumulatívne vplyvy z dôvodu realizácie a prevádzky Strategického parku Šurany. Zároveň upozorňujeme na potrebu aplikácie vhodných zmierňujúcich opatrení, zahŕňajúcich aj obnovu a zlepšenie stavu potravných a hniezdnych biotopov v CHVÚ Dolné Považie a na plochách významných pre predmety ochrany nachádzajúcich sa v blízkosti hranice CHVÚ.

Významný negatívny vplyv na územia Natura 2000spôsobený kumuláciou iných negatívnych vplyvov spolu s navrhovanou činnosťou nebol identifikovaný.

7 VYHODNOTENIE VPLYVOV PROJEKTU NA INTEGRITU ÚZEMIA SÚSTAVY NATURA 2000

Na základe vykonaného hodnotenia konštatujeme, že vplyvy posudzovanej činnosti na dotknuté územia sústavy Natura 2000 a ich predmety ochrany sú vo všetkých prípadoch nepriame, nedochádza k priamej likvidácii biotopov ani druhov, ktoré sú predmetom ochrany ovplyvnených území. Tiež konštatujeme, že nepriame vplyvy na predmety ochrany dotknutých území nie sú významné, hodnotená činnosť nezasahuje do dotknutých území Natura 2000 a nespôsobí znehodnotenie predmetov ochrany alebo výrazný pokles v ich populáciách alebo rozlohy ich biotopov. Integrita dotknutých území Natura 2000 zostane zachovaná v prípade realizácie navrhovanej činnosti.

8 NÁVRH ZMIERŇUJÚCICH OPATRENÍ

V rámci hodnotenia vplyvov plánovaného projektu bol identifikovaný mierne negatívny vplyv na predmety ochrany SKCHVU005 Dolné Považie - Circus aeruginosus, Galerida cristata a Dendrocopos syriacus. Tento vplyv predstavuje hlavne záber poľnohospodárskej pôdy (mimo CHVU) ktorá je pre tieto druhy lovným biotopom. V prípade kane močiarnej (Circus aeruginosus) môže byť poľnohospodárska pôda aj hniezdnym biotopom. Úzky pás úhoru na východnom okraji lokality môže predstavovať lovný biotop a tiež potenciálny hniezdny biotop pre pipíšku chochlatú (Galerida cristata). Agátová alej v severnej časti lokality môže byť potravným a hniezdnym biotopom ďatla hnedkavého.

Zmierňujúce opatrenia pre tieto druhy by teda mali smerovať k tvorbe nových a výdatnejších potravných biotopov a k vytváraniu nových hniezdnych možností, preto navrhujeme:

- založenie trvalých trávnych porastov (TTP) na západnom okraji areálu v šírke 80m a po celej dĺžke, cca 3 km.
- TTP vytvoriť a udržiavať pod súčasným elektrickým vedením aj paralelným novým vedením
- všetky TTP kosiť len extenzívne ako tzv. mestské lúky (max 2x do roka), využiť semennú zmes domácich druhov s podielom kvitnúcich bylín aspon 40%.
- zabezpečiť výsadbu líniovej zelene z pôvodných druhov stromov a krovín po obvode areálu. Vo väčšej vzdialenosti od cestných komunikácii môžu byť využité druhy produkujúce bobule ako hloh (Crataegus monogyna), trnka (Prunus spinosa), vtáčí zob (Ligustrum vulgare), hruška poľná (Pyrus pyraster), čerešňa vtáčia (Prunus avium) a ako potravná ponuka pre ďatla hnedkavého aj orech kráľovský (Juglans regia).
- zachovať líniovú zeleň a TTP na násype železnice a zachovanie maloplošnej podmáčanej plochy vedľa železnice (mimo pozemku strategického parku)
- nové elektrické vedenia umiestniť pod zem (zakáblovať) a ochranné pásmo využiť na výsadbu TTP
- všetky nadzemné vedenia zabezpečiť odkloňovačmi letu
- na stožiare VVN umiestniť hniezdne búdky pre dravce a zabezpečiť ich údržbu
- vytvoriť vodnú plochu v areáli (využitá bude retenčná nádrž) a jej okolie vysadiť mokraďovou vegetáciou. Sklon brehov by mal mať maximálne 40 stupňov aby bola potenciálne využiteľná pre obojživelníky

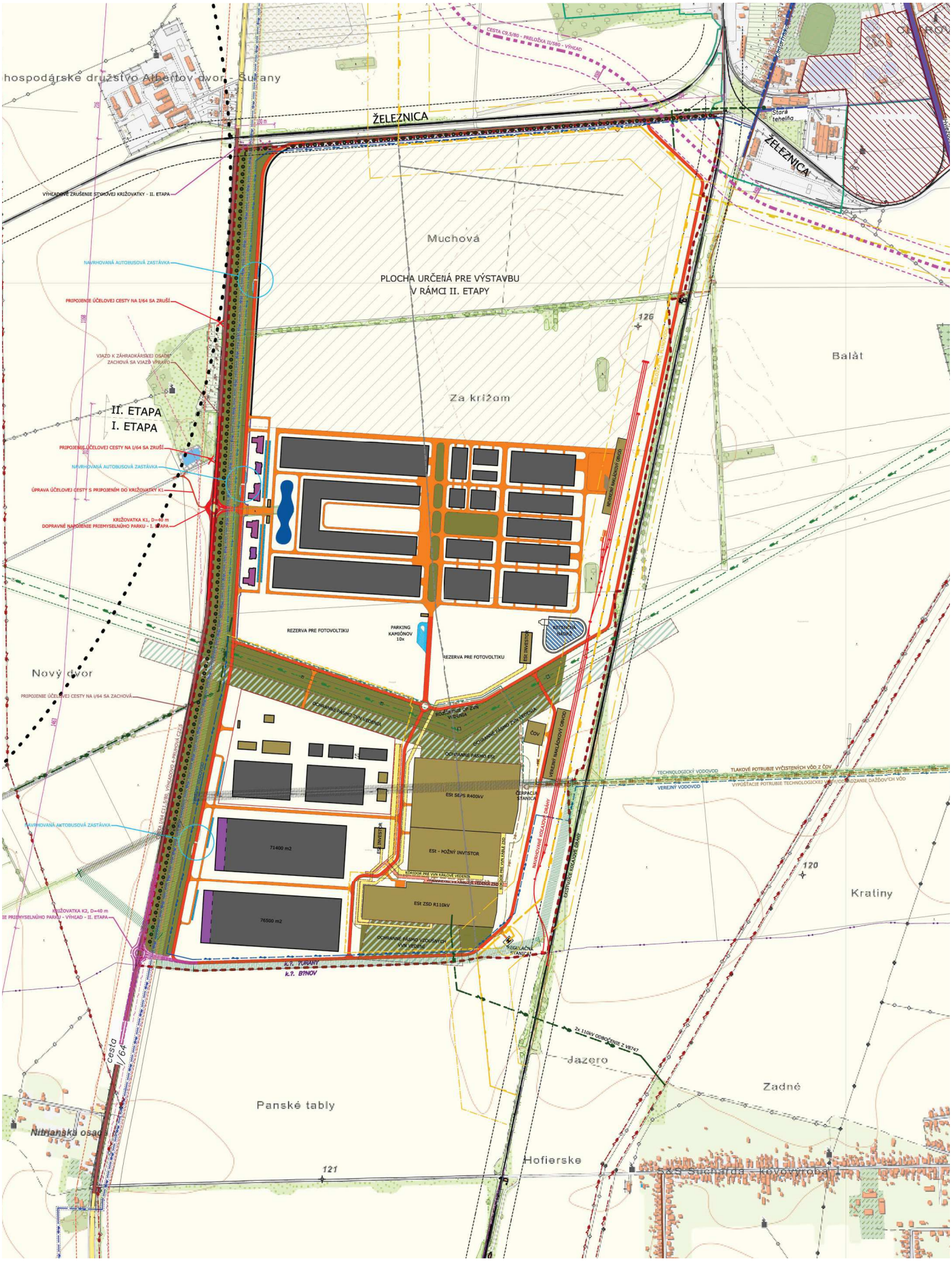

Obr. 26. Umiestnenie navrhnutých TTP (zelenou), líniovej vegetácie a malej vodnej plochy.

Mierne negatívny nepriamy na biotop 91E0 v SKUEV Zátoň je málo pravdepodobný, ale pri súčasných vedeckých poznatkoch ho nevieme z istotou vylúčiť, nakoľko v lužných lesoch proces invázie nepôvodných druhov intenzívne prebieha a aj veľmi malé zmeny vodného režimu alebo využitia krajiny môžu tento proces eskalovať. Z tohto dôvodu navrhujeme vykonať inventarizačný prieskum inváznych rastlín na transektoch po oboch brehoch Nitry na území SKUEV a prieskum každoročne opakovať. V prípade že dôjde k nárastu počtu a pokryvnosti inváznych druhov, odporúčame po dohode so Štátnou ochranou prírody CHKO Dunajské luhy zabezpečiť odstránenie inváznych drevín.



Obr. 27. Lužné lesy v SKUEV Zátoň

9 ZÁVEREČNÉ ODPORÚČANIA

Vplyvy posudzovanej činnosti na dotknuté územia sústavy území Natura 2000 a ich predmety ochrany sú vo všetkých prípadoch nepriame, nedochádza k priamej likvidácii biotopov ani druhov, ktoré sú predmetom ochrany ovplyvnených území. Tiež konštatujeme, že nepriame vplyvy na predmety ochrany dotknutých území nie sú významné. Navrhovaná činnosť nemá negatívny vplyv na integritu sústavy Natura 2000. Vzhľadom na zistené nepriame vplyvy na predmety ochrany, prítomnosť druhov európskeho významu priamo v území a potrebu zachovania minimálne súčasného stavu biodiverzity, odporúčame realizáciu zmierňujúcich opatrení navrhnutých v kapitole 8.

10 Použitá literatúra

Botková K., Bazalová D., Jarolímek I., Zedníček Ľ. & Petrášová M. 2016. Canadian Poplar Plantations – Threat to Softwood Floodplain Forests. In: Book of Abstracts – Posters, 25th Meeting of European Vegetation Survey, Roma (Italy), 6–9 April 2016. Roma, Sapienza University of Roma, p. 22.

Medvecká J., Kliment J., Májeková J., Halada Ľ., Zaliberová M., Gojdičová E., Ferákova V. & Jarolímek I. 2012. Inventory of the alien flora of Slovakia. Preslia 84: 257–309.

Medvecká J., Jarolímek I., Hegedüšová K., Škodová I., Bazalová D., Botková K., Šibíková M., 2018: Forest habitat invasions – Who with whom, where and why. – Forest Ecology and Management 409: 468–478.

Mikulová K., Jarolímek I., Šibík J., Šibíková M., 2019: The changes of softwood floodplain forests of the Danube inland delta over time and the role of soil moisture in their invasibility. – submitted (Phytocoenologia)

Petříček V. et al. (1999): Péče o chráněná území I., Nelesní společenstva. [Management of protected areas I., Non-forest communities]. AOPK ČR, Praha

Polák, P., Saxa, A., (eds.), 2005: Priaznivý stav biotopov a druhov európskeho významu. ŠOP SR, Banská Bystrica, 736 s.

Prinsen HAM, Boere GC, Píres N & Smallie JJ (Compilers) 2011: Review of the conflict between migratory birds and electricity power grids in the African-Eurasian region. CMS Technical Series No. XX, AEWA Technical Series No. XX Bonn, Germany.

Program starostlivosti o Chránené vtáčie územie Dolné Považie na roky 2018 – 2047 (ŠOP SR 2018

Drozd P. 2010. ComEcoPaC – Community Ecology Parameter Calculator. Version 1. Available from: http://prf.osu.cz/kbe/dokumenty/sw/ComEcoPaC.
Krištofík J., Danko Š. 2012. Cicavce Slovenska rozšírenie, bionómia a ochrana. Veda, Bratislava, 712 pp.

Losos B., Gulička J., Lellák J., Pelikán J. 1984. Ekologie živočichů. Státní pedagogické nakladatelství, Praha, 316 pp.

Odum E. P. 1977. Základy ekologie. Academia, Praha, 733 pp.

Outhwaite C. L., McCann P., Newbold T. 2022. Agriculture and climate change are reshaping insect biodiversity worldwide. Nature 605, 97–102.

Sánchez-Bayo F., Wyckhuys K. A. G. 2019. Worldwide decline of the entomofauna: a review of its drivers. Biological Conservation 232, 8–27.

Tulis F., Ambros M., Baláž I., Žiak D., Hulejová Sládkovičová V., Miklós P., Dudich A., Stollmann A., Klimant P., Somogyi B., Horváth G. 2016. Expansion of the Striped field mouse (Apodemus agrarius) in the south-western Slovakia during 2010–2015. Folia Oecologica 43: 64-73.

Zdroj máp: www.openstreetmap.org (OpenStreetMap a jeho prispievatelia)

Šefferová Stanová, V., Plassman Čierna M. (eds. 2011): Manažmentové modely pre údržbu, ochranu a obnovu biotopov.DAPHNE – Inštitút aplikovanej ekológie, Bratislava, 41 s.

Šefferová Stanová V. (ed.) 2015. Manažmentové modely pre údržbu, ochranu a obnovu mokraďových biotopov. Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky, Banská Bystrica, 200 pp.

Šibíková M., Bacigál T., Jarolímek I. 2017. Fragmentation of hardwood floodplain forests - how does it affect species composition? In Community Ecology : an Interdisciplinary Journal Reporting Progress in Community and Population Studies, 2017

Stanová V., Valachovič M., (eds.) 2002: Katalóg biotopov Slovenska. – DAPHNE – inštitút aplikovanej ekológie, Bratislava, 225 p.

Viceníková A., Polák P., (eds) 2003: Európsky významné biotopy na Slovensku. – ŠOP SR,

Banská Bystrica, 152 p.

Wagner V., Chytrý M., Jiménez-Alfaro B., Pergl J., Biurrun I., Knollová I., Berg C., Vassilev K., Rodwell J., Škvorc Ž., Jandt U., Ewald J., Jansen F., Tsiripidis I., Botta-Dukat Z., Attorre F., Casella L., Rašomavičijus V., Schaminee J.H.J., Brunet J., Lenoir J., Svenning J., Kącki Z., Petrášova-Šibíková M., Šilc U., García-Mijangos I., Campos J.A., Fernández-González F., Wohlgemuth T., Onyshchenko V., Pyšek P., 2017: Alien plant invasions in European woodlands. – Diversity and Distributions, DOI: 10.1111/ddi.12592.